

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

KLASA: 041-01/24-04/26
URBROJ: 613-19-25-10
Split, 21. veljače 2025.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

Dom zdravlja
Splitsko-
dalmatinske
županije
za 2023.

S A D R Ž A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O DOMU ZDRAVLJA	10
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	10
	Sustav unutarnjih kontrola	14
	Planiranje i izvršenje plana	16
	Financijski izvještaji	17
	Projekti financirani u 2023.	27
	Javna nabava	29
III.	REVIZIJA ZA 2023.	30
	Ciljevi i područja revizije	30
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	30
	Metode i postupci revizije	31
	Nalaz za 2023.	32

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredi za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Doma zdravlja Splitsko-dalmatinske županije (dalje u tekstu: Dom zdravlja) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Doma zdravlja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti finansirani u 2023. te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Doma zdravlja za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostaoni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Dom zdravlja vodi dnevnik, glavnu knjigu i pomoćne knjige, osim analitičke evidencije obveza po osnovi primljenih zajmova (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima i dospjelosti). Analitička evidencija potraživanja za pojedina potraživanja ne sadrži podatke o rokovima dospjelosti, što je preuvjet za obračun ispravka vrijednosti potraživanja.

Podaci o imovini evidentirani u glavnoj knjizi i iskazani u finansijskim izvještajima nisu istovjetni podacima o imovini koji su evidentirani u analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine. Tako je neproizvedena dugotrajna imovina u analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine evidentirana u iznosu od 281.475,75 eura, a u glavnoj knjizi je evidentirana i u finansijskim izvještajima iskazana u iznosu od 1.192.429,63 eura, što je više za 910.953,88 eura u odnosu na analitičku evidenciju. Proizvedena dugotrajna imovina u analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine evidentirana je u iznosu od 25.796.435,33 eura, a u glavnoj knjizi je evidentirana i u finansijskim izvještajima iskazana je u iznosu od 30.613.025,84 eura, što je više za 4.816.590,51 euro u odnosu na analitičku evidenciju.

Analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine u dijelu koji se odnosi na građevinske objekte nije u potpunosti ustrojena prema propisima o proračunskom računovodstvu jer ne sadrži potrebne podatke pojedinačno po vrsti, količini i vrijednosti pojedine imovine, a glavna knjiga ne osigurava potrebne podatke. Tako su ulaganja u istu imovinu (ambulanta u ispostavi Solin) za izradu projektne dokumentacije, nadzor nad radovima te adaptaciju prostora pedijatrije i patronaže evidentirana u više navrata na temelju ispostavljenih računa za pojedinu vrstu obavljenih radova i usluga na navedenoj imovini, zbog čega ista jedinica imovine ima više inventurnih brojeva. Zbog navedenog, analitička evidencija ne pruža podatke po vrsti, količini i vrijednosti (nabavnoj i otpisanoj) po svakoj jedinici imovine te je otežano provođenje popisa imovine.

Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 9.821.141,18 eura te potraživanja od HZZO-a u iznosu od 2.621.391,80 eura evidentirani su u okviru osnovnog računa Računskog plana prihoda odnosno potraživanja od HZZO-a na temelju ugovornih obveza, ali nisu raščlanjeni na analitičke i podanalitičke račune za svaku pojedinu vrstu ugovorenih zdravstvenih usluga u skladu s Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, što bi omogućilo kontrolu i praćenje ostvarenja prihoda te naplate potraživanja po pojedinim vrstama ugovorenih zdravstvenih usluga.

Nabava nefinancijske imovine u razdoblju stjecanja do stavljanja u uporabu (investicije u tijeku) nije evidentirana u okviru propisanih računa imovine u pripremi, nego izravno na računima imovine u uporabi. Vrijednosno značajnije investicije u tijeku odnose se na adaptaciju prostorije za smještaj CT uređaja i uređenje sjeverne fasade zgrade ambulante u Imotskom koja je u analitičkoj evidenciji u 2023. evidentirana u listopadu, studenome i prosincu 2023. u iznosu od 85.970,00 eura te rekonstrukciju krovišta na zgradi ambulante u Vrgorcu koja je u analitičkoj evidenciji u 2022. evidentirana u iznosu od 21.043,68 eura, a u 2023. u iznosu od 78.156,22 eura. Evidentiranjem nezavršenih investicija na računima imovine u uporabi, obračun ispravka vrijednosti obavlja se na imovinu koja nije dovršena, odnosno stavljeni u uporabu.

Dom zdravlja koristi veći broj tuđih poslovnih prostora koji su mu dani na korištenje (na temelju ugovora o zakupu i korištenju), dva vozila na temelju ugovora o *leasingu* te više medicinske i druge opreme na temelju ugovora o najmu (vrijednosno značajnija odnosi se na aparate za hemodijalizu), ali nije ustrojio evidenciju tuđe imovine dobivene na korištenje niti je navedenu tuđu imovinu evidentirao u poslovnim knjigama i iskazao u finansijskim izvještajima na računu izvanbilančnih zapisa.

Nadalje, u poslovnim knjigama nisu evidentirani ni u finansijskim izvještajima iskazani dani i primljeni instrumenti osiguranja plaćanja (bankarske garancije i zadužnice), iako je uvidom u pojedine ugovore o uslugama tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata te najmu vozila i aparata za hemodijalizu utvrđeno da je Dom zdravlja ugovorio primanje i davanje instrumenata osiguranja plaćanja.

Prihodi u iznosu od 831.593,47 eura, rashodi u iznosu od 163.324,38 eura, imovina u iznosu od 47.233,75 eura i obveze u iznosu od 343.966,19 eura nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana te su pogrešno iskazani i u finansijskim izvještajima. U okviru prihoda od nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza (na računu prihoda od HZZO-a na temelju ugovornih obveza) evidentirani su prihodi od dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 831.593,47 eura, koji su trebali biti evidentirani u okviru prihoda po posebnim propisima. Navedeno je utjecalo na strukturu iskazanih prihoda za 2023.

Nadalje, u okviru navedenih prihoda od HZZO-a na temelju ugovornih obveza evidentirani su primljeni predujmovi od HZZO-a za provođenje specijalističko-konziljarne zdravstvene zaštite u iznosu od 343.966,19 eura koji su trebali biti evidentirani u okviru obveza za primljene predujmove, što je utjecalo na visinu prihoda, viška prihoda i obveza za 2023. te su za navedeni iznos prihodi i višak prihoda više iskazani, a obveze su manje iskazane u finansijskim izvještajima. U prethodnim godinama u poslovnim knjigama obveze za primljene predujmove u iznosu od 3.000.360,77 eura evidentirane su na računu prihoda od HZZO-a na temelju ugovornih obveza, umjesto u okviru obveza za primljene predujmove, zbog čega je preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina u finansijskim izvještajima iskazan manje za navedeni iznos. Nadalje, u okviru rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja evidentirani su rashodi za radove adaptacije i uređenja dvije ordinacije u iznosu od 124.690,63 eura, usluge nadzora nad radovima u iznosu od 2.437,50 eura, radove izmjene krovišta na ambulanti u iznosu od 36.196,25 eura umjesto na računu rashoda za ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja i obveza za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine te na računima ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja i vlastitih izvora (ovisno o izvorima financiranja). Navedeno je utjecalo na strukturu iskazanih rashoda te na visinu nefinansijske imovine i vlastitih izvora. Na računu rashoda za dodatna ulaganja na građevinskim objektima evidentirana su ulaganja u adaptaciju stana za potrebe smještaja liječnika u ispostavi Imotski u iznosu od 47.233,75 eura, a istodobno su evidentirana i na imovini u okviru građevinskih objekata. Međutim, navedena ulaganja su evidentirana na računu poslovnih objekata umjesto na računu stambenih objekata. Zbog navedenog, u finansijskim izvještajima za 2023. manje su iskazane obveze za primljene predujmove za 3.344.326,96 eura, preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina za 3.000.360,77 eura, nefinansijska imovina i vlastiti izvori za 163.324,38 eura, a više su iskazani prihodi i višak prihoda za 2023. za 343.966,19 eura.

Pojedina finansijska imovina u poslovnim knjigama je evidentirana i u finansijskim izvještajima iskazana u netočnom iznosu. Tako su u okviru finansijske imovine u poslovnim knjigama evidentirana i u finansijskim izvještajima iskazana potraživanja od HZZO-a za refundaciju bolovanja preko 42 dana u iznosu od 66.695,86 eura iako su naplaćena u svibnju 2022. te dionice i udjeli u glavnici u iznosu od 21.346,02 eura iako Dom zdravlja nema dionice i udjele u svom vlasništvu. Nadalje, potraživanja za više plaćene poreze i doprinose na 31. prosinca 2023. prema porezno-knjigovodstvenoj kartici koju vodi Porezna uprava iznose 69.163,07 eura, a u poslovnim knjigama su evidentirana i u finansijskim izvještajima iskazana u iznosu od 93.664,82 eura, odnosno više za 24.501,75 eura.

Ukupna potraživanja koncem 2023. iskazana su u iznosu od 5.352.271,29 eura, od čega se na ispravak vrijednosti potraživanja odnosi 1.696.698,99 eura (u 2023. u iznosu od 734.778,09 eura) te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 3.655.572,30 eura. Dom zdravlja proveo je ispravak vrijednosti potraživanja za prihode poslovanja starosti od jedne do tri godine po stopi od 50,0 % te starija od tri godine po stopi od 100,0 %. Revizijom je utvrđeno da Dom zdravlja ima potraživanja starija od godinu dana (primjerice, potraživanja za prihode od prodaje proizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 37.456,77 eura, potraživanja za predujmove u iznosu od 35.222,38 eura i potraživanja od HZZO-a za plaće specijalizanata u iznosu od 16.901,46 eura) za koje je propisana obveza ispravka vrijednosti, a ispravak vrijednosti za navedena potraživanja nije proveden. Na navedeni način manje je iskazan ispravak vrijednosti potraživanja i više su iskazana potraživanja nakon ispravka vrijednosti.

Za pojedina potraživanja prenesena su stanja iz prethodnih godina te s obzirom na to da tijekom 2023. nije bilo poslovnih promjena, stanje koncem tekuće godine ostalo je nepromijenjeno. Tako je u okviru ostalih potraživanja evidentirano stanje potraživanja za predujmove u iznosu od 35.222,38 eura te potraživanja od HZZO-a za plaće specijalizanata u iznosu od 16.901,46 eura za koja Dom zdravlja ne raspolaže knjigovodstvenom dokumentacijom (ispravama) iz koje bi bilo vidljivo na što se navedena potraživanja odnose.

U poslovnim knjigama evidentirani su rashodi u iznosu od 48.424,29 eura koji su nastali i odnose se na poslovne događaje iz 2022. Tako su u poslovnim knjigama evidentirani rashodi za utrošenu električnu energiju u iznosu od 38.223,55 eura, zdravstvene usluge u iznosu od 5.887,87 eura te komunalne usluge u iznosu od 4.312,87 eura, koji su trebali biti evidentirani u 2022. jer se računi odnose na razdoblje od svibnja do prosinca 2022. Primljene kapitalne donacije medicinske opreme u iznosu od 7.246,93 eura evidentirane su na računu rashoda za nabavu nefinansijske imovine, imovine i vlastitih izvora. Istovremeno, primljene kapitalne donacije evidentirane su na računu obveza za nabavu nefinansijske imovine, a trebale su biti evidentirane na računu prihoda od kapitalnih donacija. Zbog pogrešnog evidentiranja u poslovnim knjigama, u finansijskim izvještajima za 2023. manje su iskazani ukupni prihodi za 7.246,93 eura, višak prihoda i primitaka za 55.671,22 eura te preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina za 48.424,29 eura, dok su rashodi iskazani više za 48.424,29 eura i obveze za 7.246,93 eura.

Rashodi u iznosu od 122.834,30 eura evidentirani su u poslovnim knjigama na temelju računa koji sadrže ugovoreni iznos, ali ne sadrže specifikaciju obavljenih usluga odnosno vrstu usluge, jediničnu cijenu, količinu te datum obavljanja usluge (usluge čišćenja u iznosu od 47.121,51 euro, računalne usluge u iznosu od 46.240,54 eura, usluge tekućeg održavanja opreme u iznosu od 29.472,25 eura).

Ravnatelj je u listopadu 2023. donio Odluku o provođenju popisa imovine i obveza za 2023. te je imenovao središnje i četiri povjerenstva za popis. Prema navedenoj Odluci, rok za obavljanje popisa je 31. siječnja 2024., a rok za sastavljanje i dostavu objedinjenog izvješća o popisu ravnatelju je 1. veljače 2024. U prosincu 2023. ravnatelj je donio dodatak Odluci o provođenju popisa imovine i obveza za 2023., prema kojoj popis treba obaviti do 15. travnja 2024., a središnje povjerenstvo sastaviti cijelovito izvješće o popisu i predati ga ravnatelju najkasnije do 29. travnja 2024. Revizijom je utvrđeno da je obavljen popis postrojenja i opreme, prijevoznih sredstava i zaliha za obavljanje djelatnosti koji su u poslovnim knjigama evidentirani u iznosu od 8.469.334,84 eura, dok za druge vrste nefinansijske imovine (neproizvedenu dugotrajnu imovinu, građevinske objekte, knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti te nematerijalnu proizvedenu imovinu), finansijsku imovinu, obveze i izvanbilančne zapise koji su u poslovnim knjigama evidentirani u iznosu od 34.611.487,55 eura, popis nije obavljen. Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2024.) Središnje povjerenstvo nije sastavilo cijelovito izvješće o popisu. Trebalo je obaviti cijelovit popis imovine i obveza te utvrditi rokove za popis koji bi omogućili da se rezultati godišnjeg popisa evidentiraju u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima za 2023.

Navedeni poslovni događaji, koji u poslovnim knjigama nisu evidentirani prema propisima o proračunskom računovodstvu, utjecali su na visinu i strukturu prihoda, rashoda, imovine, obveza, prenesenog manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina, viška prihoda za 2023. i izvanbilančnih zapisa te oni u finansijskim izvještajima nisu točno iskazani. (točka 3. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Doma zdravlja za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavљу III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostačni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Upravno vijeće nije donijelo program rada i razvoja za 2023. koji bi trebao sadržavati planirane poslove (aktivnosti) povezane s djelokrugom i ustrojstvom ustanove te ciljeve koji se planiraju ostvariti. (točka 2. Nalaza)
- Dom zdravlja ne raspolaže podacima o točnom broju poslovnih i stambenih objekata kojima raspolaže i upravlja. U analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine evidentirana su 82 poslovna objekta (ambulante), a stambeni objekti nisu evidentirani. Pomoćna evidencija nekretnina sadrži podatke o 129 poslovnih i stambenih objekata. Prema navedenoj evidenciji, Dom zdravlja ima u vlasništvu 27 poslovnih objekata, 17 poslovnih objekata koristi na temelju ugovora o zakupu i/ili o davanju na korištenje bez naknade, dok za druge objekte ne raspolaže podacima o osnovi korištenja. Tako su, između ostalog, u pomoćnoj evidenciji nekretnina evidentirana 23 stambena objekta (za koje Dom zdravlja ne raspolaže podacima o vlasništvu, nego samo o korisnicima stanova (najvećim dijelom stanovi se ne koriste ili ih koriste zaposlenici Doma zdravlja)), 21 poslovni objekt vodi se kao društveno vlasništvo ili općenarodna imovina, 23 objekta su u vlasništvu lokalnih jedinica te šest u vlasništvu Republike Hrvatske.

S obzirom na to da podaci o pojedinim poslovnim i stambenim objektima u analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine i pomoćnoj evidenciji nekretnina nisu usporedivi, a pojedini poslovni i stambeni objekti nisu ni evidentirani u analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine, nisu osigurani točni podaci o imovini kojom Dom zdravlja raspolaže i upravlja, što je preduvjet za učinkovito upravljanje i raspolaganje imovinom. (točka 5. Nalaza)

- Obveze su koncem 2023. iskazane u iznosu od 4.852.541,40 eura. Prema podacima iz Izvještaja o obvezama, na koncu 2023. dospjele obveze iznosile su 1.026.810,01 euro, od čega s prekoračenjem roka plaćanja do 60 dana u iznosu od 299.588,77 eura, od 61 do 360 dana u iznosu od 21.845,29 eura, a preko 360 dana u iznosu od 705.375,95 eura. U odnosu na prethodnu godinu, ukupne obveze manje su za 697.227,70 eura ili 12,6 %. Potencijalne obveze u vezi sa sudskim sporovima u kojima je Dom zdravlja tužnik iskazane su u iznosu od 789.539,89 eura. Osim navedenih obveza, na koncu 2023. Dom zdravlja ima i obveze prema HZZO-u za primljene predujmove za provođenje specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite (liječenja u općem stacionaru, palijativnu skrb te rodilište) iz 2023. i prethodnih godina za koje Dom zdravlja nije izvršio usluge u iznosu od 3.344.329,96 eura koje nisu evidentirane u poslovnim knjigama i iskazane u finansijskim izvještajima.

U 2023. Domu zdravlja doznačena su dodatna sredstva iz dijela viška prihoda Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije, za razvoj i obavljanje djelatnosti u iznosu od 2.100.000,00 eura. Navedena sredstva u cijelosti su utrošena za podmirenje dospjelih obveza prema dobavljačima. Nakon što je navedenim dodatnim sredstvima tijekom godine podmiren dio dospjelih obveza prema dobavljačima, dospjele obveze su i nadalje značajne.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2023., prihodi su ostvareni u iznosu od 36.658.593,10 eura (od čega prihodi od doznačenih dodatnih sredstava u iznosu od 2.100.000,00 eura), rashodi i izdaci u iznosu od 35.712.905,68 eura te je ostvaren višak prihoda u iznosu od 945.687,42 eura.

Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iskazan je u iznosu od 1.990.117,03 eura (od čega je za 2022. iskazan u iznosu od 1.397.626,42 eura, manjak iz prethodnih godina do 2022. u iznosu od 592.490,61 euro i korekcija smanjenjem manjka za 0,06 eura) te je manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iskazan u iznosu od 1.044.429,61 euro. S obzirom na to da je revizijom utvrđeno da je preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iskazan manje za 3.048.785,06 eura (najvećim dijelom jer su se primljeni predujmovi od HZZO-a evidentirali u okviru prihoda umjesto u okviru obveza), a da je višak prihoda za 2023. iskazan više za 288.294,97 eura (trebao je biti iskazan u iznosu od 657.392,45 eura), manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju trebao je biti iskazan u iznosu od 4.381.509,64 eura.

Dom zdravlja nije izradio sveobuhvatnu analizu i ocjenu postojećeg finansijskog stanja i utvrdio uzroke kumuliranog manjka prihoda te nemogućnost ispunjavanja novčanih obveza u zakonskim rokovima, kao i prijedloge mjera uštede u poslovanju radi učinkovitijeg poslovanja i podmirenja dospjelih obveza te plan provedbe navedenih mjeru koji bi sadržavao način i rok provedbe utvrđenih mjeru te odgovorne osobe za provedbu mjeru.

S obzirom na to da je kumulirani manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju značajan, kao i iznos dospjelih obveza i potencijalnih obveza u vezi sa sudskim sporovima u kojima je Dom zdravlja tuženik, a Dom zdravlja bez dodatnih sredstava primljenih za razvoj i obavljanje djelatnosti ne ostvaruje dovoljno sredstava za redovno poslovanje, odnosno za pokriće svojih obveza, potrebno je u dogovoru s HZZO-om poduzeti aktivnosti na iznalaženju učinkovitog načina pravdanja (zatvaranja) obveza za primljene predujmove, a s osnivačem napraviti analizu postojećeg stanja, utvrditi uzroke nepravodobnog plaćanja dospjelih obveza te predvidjeti mјere, odrediti način i rok provedbe i odgovorne osobe te kontinuirano pratiti provođenje predviđenih mjeru koje će doprinijeti ostvarenju finansijskog rezultata kojim će se pokriti preneseni manjak prihoda. (točka 6. Nalaza)

- Dom zdravlja je donio Plan nabave te osam izmjena i dopuna Plana nabave za 2023. Zadnjim izmjenama i dopunama Plana nabave iz prosinca 2023., procijenjena vrijednost nabave iznosila je 11.665.630,00 eura bez poreza na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV). Na planirane postupke javne nabave odnosi se 8.985.972,00 eura, na postupke jednostavne nabave 2.564.249,00 eura, a na postupke izuzete od primjene Zakona o javnoj nabavi 115.409,00 eura. Plan nabave nije ažuriran za nabave koje su bile planirane, a za koje je bilo izvjesno da se neće realizirati u 2023.

Predmeti nabave usluga održavanja i podrške za operativni sistem i programe za računala i izradu sigurnosnih kopija te arhiviranje podataka na računalima i održavanje lokalnih servera i programsku podršku za servere ukupne procijenjene vrijednosti od 36.475,00 eura bez PDV-a, kao i četiri postupka za najam informatičkog programa za ordinacije dentalne zaštite ukupne procijenjene vrijednosti od 28.206,00 eura bez PDV-a planirani su Planom nabave za 2023. u više postupaka, iako predstavljaju tehničku, tehnološku, oblikovnu, funkcionalnu odnosno objektivno odredivu cjelinu.

Registrar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma ne ažurira se redovno. Za 58 zaključenih ugovora ukupne vrijednosti od 1.418.399,28 eura s PDV-om, u Registru ugovora nisu navedeni podaci o tome kada je ugovor izvršen u cijelosti ili navod da je raskinut prije isteka roka na koji je zaključen te o ukupno isplaćenom iznosu ugovaratelju s PDV-om. Nadalje, u Registru ugovora nisu navedeni zaključeni ugovori u ukupnom iznosu od 105.323,72 eura (postupci jednostavne nabave), od čega se na postupke za nabavu usluga odnosi 70.725,72 eura (bez PDV-a), a na postupke za nabavu radova tekućeg održavanja odnosi se 34.598,00 eura (bez PDV-a).

Nabava usluga čišćenja u vrijednosti od 918.217,47 eura bez PDV-a, medicinskog potrošnog materijala u vrijednosti od 408.385,30 eura bez PDV-a te tonera u vrijednosti od 110.203,66 eura bez PDV-a provedena je putem narudžbenica, izravnim ugovaranjem s dobavljačima, bez provođenja propisanih postupaka nabave, iako je Planom nabave za 2023. planirana nabava usluga čišćenja u vrijednosti od 700.000,00 eura bez PDV-a, medicinskog potrošnog materijala u vrijednosti od 1.588.208,00 eura bez PDV-a i tonera u vrijednosti od 95.561,00 euro bez PDV-a, provedbom postupaka javne nabave.

Dom zdravlja ne prati realizaciju ugovora o javnoj nabavi jer nema ustrojenu evidenciju putem koje bi se pratilo i kontroliralo (količinski i vrijednosno) cjelovito i pojedinačno izvršenje ugovora o javnoj nabavi roba, radova i usluga. (točka 7. Nalaza)

Obveze Doma zdravlja

Dom zdravlja je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti finansijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja finansijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u finansijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O DOMU ZDRAVLJA

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Dom zdravlja je javna ustanova koja obavlja zdravstvenu djelatnost. Osnivač Doma zdravlja je Splitsko-dalmatinska županija (dalje u tekstu: Županija), a osnovan je na temelju Odluke o spajanju Domova zdravlja Brodosplit, Hvar, Imotski, Kaštela, Makarska, Omiš, Sinj, Solin, Split, Supetar, Trogir, Vis i Vrgorac iz rujna 2003. Osnivanje i način rada odnosno poslovanje domova zdravlja propisano je odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 100/18, 125/19, 147/20, 119/22, 156/22, 33/23 i 36/24) i Zakona o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97 – ispravak, 47/99 – ispravak, 35/08, 127/19 i 151/22). Dom zdravlja upisan je u sudski registar Trgovačkog suda u Splitu, Registrar proračunskih i izvanproračunskih korisnika te u Nacionalni registar pružatelja zdravstvene zaštite. Sjedište je u Splitu, Kavanjinova 2, a djelatnost, osim na navedenoj lokaciji, obavlja i u ispostavama na jedanaest lokacija (Hvar, Imotski, Kaštela, Makarska, Omiš, Sinj, Solin, Supetar, Trogir, Vis i Vrgorac).

Dom zdravlja obavlja zdravstvenu zaštitu na primarnoj i sekundarnoj razini kroz djelatnosti opće/obiteljske medicine, dentalne zdravstvene zaštite, zdravstvene zaštite žena, zdravstvene zaštite predškolske djece, medicine rada i sporta, laboratorijske, radiološke i druge dijagnostike, patronažne zdravstvene zaštite, zdravstvene njegе te palijativne skrbi, specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, stacionara i rodilišta.

Upravno vijeće donijelo je Statut u prosincu 2019., uz prethodnu suglasnost osnivača. Drugi unutarnji akti su: Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mesta (studenzi 2020., travanj i prosinac 2021., svibanj i srpanj 2022. te svibanj 2023.), Pravilnik o radu (srpanj 2015., travanj 2021. i prosinac 2023.) te Pravilnik o plaćama, naknadama plaća i drugim materijalnim pravima radnika (srpanj 2015. i travanj 2021.).

Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti u 2023. su prihodi od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO), prihodi od dopunskog osiguranja, prihodi iz županijskog proračuna, vlastiti prihodi te drugi izvori.

Ustrojstvo Doma zdravlja utvrđeno je Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mesta. Organizacijske jedinice Doma zdravlja su: ured ravnatelja, služba za pravne, kadrovske, opće i poslove zaštite na radu (tri odjela), služba za ekonomsko-finansijske i računovodstvene poslove (dva odjela), služba za tehničke poslove, održavanje i vozila (dva odjela), služba za nabavu, odjel za kvalitetu i ugovaranje zdravstvene zaštite, služba primarne zdravstvene zaštite (devet odjela, sedam ambulanti, laboratorij i punktovi posebnog dežurstva) te služba specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite (četiri odjela, devet ambulanti, šest izvanbolničkih centara za dijalizu, pet stacionara i jedno rodilište).

Tijela Doma zdravlja su: Upravno vijeće, ravnatelj, Stručno vijeće, Stručni kolegij, Etičko povjerenstvo, Povjerenstvo za lijekove i Povjerenstvo za kvalitetu.

Upravno vijeće upravlja Domom zdravlja. Ima pet članova, a čine ga predsjednik i dva člana koje imenuje osnivač i dva člana iz redova zaposlenika koje po jednog imenuju Stručno i Radničko vijeće. Mandat članova Upravnog vijeća traje četiri godine.

Upravno vijeće, između ostalog, donosi Statut uz prethodnu suglasnost osnivača, finansijski plan, program rada i razvoja te nadzire izvršenje programa rada i razvoja, analizira finansijsko poslovanje najmanje jednom mjesечно, imenuje i razrješuje ravnatelja uz suglasnost osnivača, odlučuje o raspodjeli viška prihoda nad rashodima te obavlja i druge poslove propisane Statutom. Upravno vijeće podnijelo je Godišnji izvještaj o radu za 2023. Županiji, u skladu s odredbom članka 84. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Ravnatelj organizira i vodi poslovanje, predstavlja i zastupa Dom zdravlja te je odgovoran za zakonitost rada, zaključuje ugovore o provođenju zdravstvene zaštite s HZZO-om na temelju prethodne odluke Upravnog vijeća, organizira stručni rad, predlaže Upravnom vijeću program rada i plan razvoja te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Mandat ravnatelja traje četiri godine. Ima zamjenika i četiri pomoćnika (za kvalitetu, pravne poslove, finansijsko poslovanje te sestrinstvo – glavna sestra). Zakonski predstavnik Doma zdravlja u 2023. i u vrijeme obavljanja revizije je prim. Marko Rađa, spec. ob. med. Ravnatelj je jednom tromjesečno podnosio Upravnom vijeću pisano izvješće o cjelokupnom poslovanju Doma zdravlja prema odredi članka 87. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Stručno vijeće, između ostalog, raspravlja i odlučuje o pitanjima iz područja stručnog rada, predlaže stručne temelje za program rada i razvoja, predlaže mjere za unaprjeđenje kvalitete rada, daje Upravnom vijeću i ravnatelju mišljenja i prijedloge za organizaciju rada i usklađenje stručnog rada s finansijskim mogućnostima, predlaže specijalističko usavršavanje zdravstvenih radnika te se skrbi o provedbi unutarnjeg nadzora nad stručnim radom zdravstvenih radnika ustanove.

Stručni kolegij, između ostalog, razmatra pitanja iz područja stručnog rada, predlaže ravnatelju i Stručnom vijeću poduzimanje mera za poboljšanje organizacije rada i razvoj djelatnosti, raspravlja i predlaže Stručnom vijeću uvođenje novih dijagnostičkih postupaka i metoda, razmatra prigovore građana na rad Doma zdravlja te predlaže i održava stručne tribine.

Etičko povjerenstvo osigurava obavljanje djelatnosti na načelima medicinske etike i deontologije.

Povjerenstvo za lijekove osigurava provedbu aktivnosti vezanih za primjenu lijekova i medicinskih proizvoda te obavlja poslove propisane Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.

Povjerenstvo za kvalitetu osigurava kontrolu kvalitete i provođenje propisa iz područja kvalitete zdravstvene zaštite. Između ostalog, vodi registar o umrlim pacijentima i registar o neželjenim ishodima liječenja, provodi kontrolu kvalitete medicinske dokumentacije, provodi aktivnosti u vezi s uspostavom sigurnosti pacijenata te sudjeluje u vanjskim provjerama kvalitete zdravstvene zaštite.

Koncem 2022. Dom zdravlja imao je 906 zaposlenika, a koncem 2023. imao je 996 zaposlenika, od kojih je 929 ili 93,3 % zdravstvenih i 67 ili 6,7 % nezdravstvenih. Dom zdravlja je za zapošljavanje 220 novih zaposlenika tijekom 2023., prije raspisivanja javnog natječaja, pribavio suglasnost Upravnog vijeća i Ministarstva zdravstva u skladu s Odlukom o zabrani novog zapošljavanja službenika i namještenika u javnim službama (Narodne novine 35/22).

U tablici broj 1 daju se opći pokazatelji o Domu zdravlja.

Tablica broj 1

Opći pokazatelji o Domu zdravlja

Redni broj	Naziv pokazatelja	2022.	2023.	Indeks (3/2)
		1	2	4
I.	Broj zaposlenih na 31. prosinca			
1.	Ukupan broj zaposlenih	906	996	109,9
1.1.	Zdravstveni djelatnici na neodređeno vrijeme	710	777	109,4
1.1.1.	– radni odnos samo u zdravstvenoj ustanovi	709	776	109,4
1.1.2.	– kumulativni radni odnos	1	1	100,0
1.2.	Zdravstveni djelatnici na određeno vrijeme	140	152	108,6
1.3.	Administrativno-tehnički djelatnici*	56	67	119,6
1.4.	Broj djelatnika koji se financiraju iz ugovora s HZZO-om	770	847	110,0
1.5.	Broj djelatnika koji se financiraju iz vlastitih prihoda	46	49	106,5
1.6.	Broj djelatnika koji se financiraju iz drugih izvora	90	100	111,1
II.	Primarna zdravstvena zaštita			
1.	Ugovoreni broj timova po djelatnostima – ukupno ugovoreni broj timova	220	236	107,3
1.1.	Obiteljska (opća) medicina	103	109	105,8
	– broj osiguranih osoba	133 977	145 553	108,6
1.2.	Dentalna zdravstvena zaštita	77	77	100,0
	– broj osiguranih osoba	115 712	113 129	97,8
1.3.	Zdravstvena zaštita žena	9	9	100,0
	– broj osiguranih osoba	32 610	32 707	100,3
1.4.	Zdravstvena zaštita predškolske djece	16	17	106,3
	– broj osiguranih osoba	18 805	19 740	105,0
1.5.	Palijativna skrb	2	2	100,0
1.6.	Koordinator za palijativnu skrb	3	3	100,0
1.7.	Laboratorijska dijagnostika	5	5	100,0
1.8.	Zdravstvena njega u kući bolesnika	5	5	100,0
1.9.	Telemedicinske usluge	-	9	-
2.	Broj sestara	93	91	97,8
2.1.	Patronažna zdravstvena zaštita	93	91	97,8
III.	Specijalističko-konzilijsarna zdravstvena zaštita – ukupno ugovoreni broj timova	17,5	28	160,0
1.	Interna medicina	3	2,9	96,7
2.	Dermatologija i venerologija	-	1	-
3.	Fizikalna medicina i rehabilitacija	4	4	100,0
4.	Psihijatrija	1	2	200,0
5.	Urologija	-	0,05	-
6.	Ortopedija	-	1	-
7.	Oftalmologija	1	2	200,0
8.	Radiologija	8,5	13,5	158,8
9.	RTG zubi	-	1,5	-
IV.	Specifična zdravstvena zaštita – ukupno ugovoreni broj timova	4	5	125,0
1.	Medicina rada	4	5	125,0

* U okviru administrativno-tehničkih djelatnika u 2023. iskazani su i njegovatelji.

Ugovorom o provođenju primarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja iz ožujka 2018. i dodataka Ugovoru iz siječnja, travnja, lipnja i kolovoza 2023., ugovoren je 236 timova, što je 16 timova ili 7,3 % više u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje se odnosi na šest timova u djelatnosti opće obiteljske medicine, devet timova u telemedicinskim uslugama te jedan tim u zdravstvenoj zaštiti predškolske djece. Dom zdravlja ima zaposlene dvije medicinske sestre manje u patronažnoj zdravstvenoj zaštiti u odnosu na prethodnu godinu.

Koncem 2023. Dom zdravlja stvarno raspolaže s 242 tima, što je šest timova više od ugovorenog. Prema obrazloženju odgovorne osobe, Dom zdravlja je u 2023. preuzeo četiri tima u djelatnosti opće obiteljske medicine na temelju suglasnosti Ministarstva zdravstva zbog odlaska liječnika u mirovinu (zakupci poslovnih prostora Doma zdravlja) te po jedan tim u djelatnosti zaštite predškolske djece i palijativnoj skrbi na temelju odluke Upravnog vijeća HZZO-a. Navedeni timovi utvrđeni su dodatkom Ugovora o provođenju primarne zdravstvene zaštite u veljači i srpnju 2024.

Nadalje, u području specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite za 2023. Dom zdravlja ima 28 timova, što je 10,5 timova ili 60,0 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ugovorom o provođenju specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite iz lipnja 2020. i dodataka Ugovoru iz travnja i listopada 2023., ugovoren je pružanje zdravstvene zaštite u području novih djelatnosti, i to po jedan tim za djelatnost dermatologije i venerologije, ortopedije, RTG zubi te nepuni tim za djelatnost urologije. Također, ugovoren je pet dodatnih timova za djelatnost radiologije te jedan dodatni tim za djelatnost psihijatrije.

Prema Mreži javne zdravstvene službe za 2023. (Narodne novine 101/12, 31/13, 113/15 i 20/18), na području Splitsko-dalmatinske županije utvrđeno je 607 timova primarne zdravstvene zaštite te 281 tim u području specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, dok je prema Mreži javne zdravstvene službe za 2024. (Narodne novine 49/249) utvrđeno 745 timova primarne zdravstvene zaštite, što je više za 138 timova u odnosu na 2023. te 350 timova specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, što je više za 69 timova u odnosu na 2023.

Dom zdravlja u 2023. ima ugovoren 236 timova primarne zdravstvene zaštite ili 38,9 % timova utvrđenih Mrežom javne zdravstvene službe za 2023., dok raspolaže sa šest timova više od ugovorenih (ukupno 242 tima) na temelju suglasnosti Ministarstva zdravstva i odluke Upravnog vijeća HZZO-a, što čini 39,9 % timova utvrđenih Mrežom javne zdravstvene službe za 2023.

U području specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite Dom zdravlja ima ugovoren 28 timova ili 10,0 % timova utvrđenih Mrežom javne zdravstvene službe za 2023. U okviru specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite Dom zdravlja osigurava i provođenje hemodialize na šest lokacija na području Županije, u kojima je ugovoren 16 848 postupaka.

Primarnu i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu na području Županije, osim Doma zdravlja, provode i ordinacije privatne prakse te koncesionari na temelju ugovora s HZZO-om.

Osim navedenih djelatnosti, Dom zdravlja provodi i specifičnu zdravstvenu zaštitu u području medicine rada (ugovoren je pet timova).

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23) te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbama članaka 4., 6. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Sustav unutarnjih kontrola obuhvaća sve poslovne procese koji vode k ostvarenju poslovnih ciljeva, a uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama institucije koje u skladu s danim ovlastima i odgovornostima ostvaruju te ciljeve. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

U cilju uspostave sustava unutarnjih kontrola, Dom zdravlja je u 2017. donio Mapu poslovnih procesa, koja obuhvaća procese financijskog poslovanja (procesi stvaranja ugovornih obveza, izrade i donošenja financijskog plana, obrazloženja financijskog plana), financijskog upravljanja (procesi samoprocjene i praćenja sustava financijskog upravljanja i kontrola, sudjelovanja u izradi strategija, otkrivanja, postupanja i izvješćivanju o nepravilnostima u upravljanju sredstvima proračuna, poslovnog odlučivanja na razini Upravnog vijeća i ravnatelja, osiguranja imovine i osoba, provedbe unutarnjeg nadzora), knjigovodstva (procesi zaprimanja, likvidacije i plaćanja računa, sastavljanja godišnjeg obračuna, knjigovodstva, uskladištanja analitičke evidencije i glavne knjige, knjigovodstvenih postupaka pri izradi financijskih izvještaja, obračuna refundacija bolovanja, obračuna prihoda po posebnim ugovorima, blagajničkog poslovanja), nabave (procesi javne nabave i jednostavne nabave), općih poslova (procesi zaprimanja, otpreme i arhiviranja dokumenta, zastupanja pred pravosudnim i upravnim tijelima, zaprimanja roba, radova, usluga, zaštite na radu i protupožarne zaštite, komunikacije sa strankama, zbrinjavanja medicinskog otpada, zapošljavanja, informacijskog sustava), prihoda (procesi prisilne naplate, fakturiranja i evidentiranja korisnika usluga, prihvata donacije, pružanja usluga na tržištu, ostvarivanja prihoda od zakupa i prihoda od koncesijskih odobrenja, naplate i kontrole potraživanja), rashoda (procesi obračuna i isplata plaća i naknada, zaduživanja, traženja suglasnosti i jamstava, specijalističkog usavršavanja zdravstvenih djelatnika), upravljanja imovinom (procesi godišnjeg popisa imovine i obaveza, upravljanja imovinom, održavanja nepokretne imovine u vlasništvu, upravljanja voznim parkom) i upravljanja projektima (procesi vođenja projekata i stručnog vrednovanja opravdanosti i učinkovitosti, praćenja i prijave na natječaje). Svaki proces ima kratki opis, cilj, glavne rizike, veze s drugim procesima ili postupcima, sredstva potrebna za realizaciju procesa, svrhu i cilj postupka unutar procesa, ovlaštenja, dijagram tijeka aktivnosti, odgovornost nositelja aktivnosti, rok izvršenja te popratne dokumente.

Strategijom upravljanja rizicima iz srpnja 2017. utvrđena je svrha i ciljevi uvođenja strategije upravljanja rizicima; proces upravljanja rizicima; uloge, ovlasti i odgovornosti u procesu upravljanja rizicima; komunikacija i izobrazba; ključni pokazatelji uspješnosti te praćenje i provjera procesa upravljanja rizicima.

Ravnatelj je sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2023. (prilog 1.b) uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti i Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti koji su u propisanom roku dostavljeni osnivaču. Prema navedenoj Izjavi i Upitniku o fiskalnoj odgovornosti u sustavu unutarnjih kontrola utvrđene slabosti i nepravilnosti odnose se na izvršavanje proračuna/financijskog plana (pravomoćne presude većinom su se izvršavale bez postupka prisilne naplate), računovodstvo (s dužnicima su djelomično usklađeni podaci o potraživanjima na datum 31. listopada), javnu nabavu (osobe koje prate provedbu ugovora nisu uvijek bile različite od osoba koje su bile članovi stručnog povjerenstva) i upravljanje imovinom (za veći dio nekretnina u vlasništvu nisu upisana vlasnička prava u zemljišnim knjigama, isknjižavanje imovine iz poslovnih knjiga uglavnom se ne provodi nakon prodaje, darovanja ili drugog načina otuđenja ili uništenja imovine, a na temelju izlaznog računa, ugovora o kupoprodaji, zapisnika o uništenju, potvrde o odvozu na otpad i slične dokumentacije).

Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2023. utvrđen je akcijski plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti s popisom potrebnih aktivnosti, očekivanim datumom otklanjanja i odgovornom osobom zaduženom za otklanjanje nepravilnosti. Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2024.) rok za otklanjanje navedenih slabosti i nepravilnosti nije protekao.

U ožujku 2021. ravnatelj je donio Pravilnik o unutarnjem nadzoru, kojim su uređeni svrha, oblici, postupak i način provođenja unutarnjeg nadzora nad radom ustrojstvenih jedinica i zdravstvenih radnika Doma zdravlja te sadržaj zapisnika o nadzoru nad njihovim radom. Prema Pravilniku, redovni nadzor provode voditelj tima, voditelj odjela i pomoćnik za sestrinstvo, a periodični i izvanredni najmanje tri člana povjerenstva za unutarnji nadzor (koje se sastoji od deset članova, od kojih je jedan predsjednik). Godišnji Plan i program provedbe unutarnjeg nadzora za 2023. dostavljen je Ministarstvu zdravstva u prosincu 2022.

Unutarnju reviziju Doma zdravlja obavlja Ured za unutarnju reviziju Splitsko-dalmatinske županije, koji je u 2021. obavio reviziju planiranja i izvršenja plana nabave za 2019. i 2020. te u prosincu 2021. sastavio konačno revizorsko izvješće. Navedenim izvješćem dano je šest preporuka. Prema izvješću ravnatelja iz siječnja 2023. pet preporuka je provedeno, a izvršenje preporuke vezane za odvajanje praćenja izvršenja po ugovoru zbog nedostatka djelatnika je odgođeno.

Dom zdravlja je putem objave podataka na svojim mrežnim stranicama uspostavio odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije te objavljivanja podataka o svom poslovanju. Na mrežnim stranicama Doma zdravlja su, između ostalog, objavljeni podaci o financijskom planu, unutarnjim aktima, financijskim izvještajima, dokumentima vezanim za javnu nabavu, natječajima, kao i druge informacije kako bi bile dostupne javnosti.

Dom zdravlja u 2023. koristi pet medicinskih informacijskih sustava (programi za ordinacije zdravstvene zaštite, dentalne medicine, radiologiju, magnetsku rezonancu, naručivanje pacijenata, patronažnu zdravstvenu zaštitu i palijativnu skrb). Poslovni informacijski sustavi obuhvaćaju program za računovodstvo, kadrovsku evidenciju, mirovinsko osiguranje te sustav koji objedinjuje informacije različitih programskih rješenja. Dom zdravlja koristi i Centralni zdravstveni informacijski sustav Republike Hrvatske.

Planiranje i izvršenje plana

Upravno vijeće je u prosincu 2022. donijelo Financijski plan za 2023., a u lipnju i studenome 2023. izmjene i dopune Financijskog plana.

Financijskim planom za 2023. planirani su prihodi i rashodi u iznosu od 29.427.462,13 eura. U strukturi planiranih prihoda vrijednosno najznačajniji su prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 24.860.110,15 eura ili 84,5 % i prihodi iz nadležnog proračuna u iznosu od 2.187.420,78 eura ili 7,4 % ukupno planiranih prihoda. U strukturi planiranih rashoda vrijednosno su značajniji rashodi za zaposlene u iznosu od 18.849.017,44 eura ili 64,1 %, materijalni rashodi u iznosu od 8.869.558,91 euro ili 30,1 % i rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 1.145.546,07 eura ili 3,9 % ukupno planiranih rashoda.

Zadnjim Izmjenama i dopunama Financijskog plana iz studenoga 2023., planirani su prihodi u iznosu od 36.659.125,70 eura, što je 7.231.663,57 eura ili 24,6 % više u odnosu na Financijski plan te rashodi i izdaci u iznosu od 34.742.464,82 eura, što je 5.315.002,69 eura ili 18,1 % više u odnosu na Financijski plan. Vrijednosno značajnija odstupanja prihoda planiranih zadnjim izmjenama i dopunama Financijskog plana u odnosu na Financijski plan odnose se na povećanje prihoda od HZZO-a na temelju ugovornih obveza za 3.089.729,85 eura ili 12,4 %, tekućih prijenosa između proračunskih korisnika istog proračuna za 2.100.000,00 eura koji Financijskim planom nisu bili planirani i prihoda iz nadležnog proračuna za 1.648.412,55 eura ili 75,4 %. Vrijednosno značajnija odstupanja rashoda planiranih zadnjim izmjenama i dopunama Financijskog plana u odnosu na Financijski plan odnose se na povećanje rashoda za zaposlene za 2.200.338,86 eura ili 11,7 %, materijalnih rashoda za 1.845.599,42 eura ili 20,8 % te rashoda za nabavu nefinancijske imovine za 1.159.389,17 eura ili 101,2 %.

Financijskim planom planirane su redovne aktivnosti iz djelokruga Doma zdravlja u iznosu od 29.867.653,29 eura, aktivnosti izgradnje i uređenja objekata te nabave i održavanja opreme u iznosu od 3.043.896,62 eura te aktivnosti pri Hospiciju Matošić u iznosu od 393.485,01 euro. Isto tako, planirano je provođenje projekata centralno financiranje specijalizacija u iznosu od 832.651,18 eura, specijalističko usavršavanje doktora medicine u iznosu od 334.189,10 eura, stjecanje prvog radnog iskustva u iznosu od 214.065,00 eura te instaliranje solarnih fotonaponskih elektrana na ustanovama u zdravstvu u iznosu od 56.524,62 eura. Osim Financijskog plana, Dom zdravlja donio je Plan specijalizacija za 2023., Plan ulaganja u objekte i opremu, Plan tekućeg i investicijskog održavanja objekata koji se financiraju iz decentraliziranih sredstava za 2023. te Plan nabave za 2023.

Prema odredbi članka 33., stavka 1. Zakona o proračunu (Narodne novine 144/21), uz Financijski plan, donecene su projekcije za 2024. i 2025. Prema spomenutim projekcijama, prihodi te rashodi i izdaci za 2024. planirani su u iznosu od 30.113.770,59 eura, a za 2025. u iznosu od 29.963.760,59 eura.

Prema podacima iz Izvještaja o izvršenju finacijskog plana, ostvareni su prihodi u iznosu od 36.658.593,10 eura, što je manje za 532,60 eura u odnosu na planirane, rashodi i izdaci u iznosu od 35.712.905,68 eura, što je više za 970.440,86 eura ili 2,8 % u odnosu na planirane te je ostvaren višak prihoda u iznosu od 945.687,42 eura. U odnosu na planirane više su ostvareni prihodi od pomoći za 1.127.724,77 eura ili 33,8 %, a manje su ostvareni prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza za 832.595,94 eura ili 2,6 %.

U odnosu na planirane više su ostvareni rashodi za zaposlene za 2.636.953,96 eura ili 12,5 %, a manje su ostvareni materijalni rashodi za 1.703.614,94 eura ili 15,9 %. Izvješće o izvršenju finansijskog plana dio je Godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna Županije za 2023., koji je usvojila Županijska skupština u travnju 2024.

Upravno vijeće je u travnju 2023. prihvatio program rada ravnatelja za četverogodišnje razdoblje koji sadrži glavne ciljeve Doma zdravlja. Ciljevi se odnose na ulaganje u kadrove, uvođenje novih djelatnosti, odgovorno finansijsko upravljanje, nastavak ulaganja u prostore i opremu, ulaganje u informatičku infrastrukturu, opremu i podršku, djelatnost radiologije, telemedicinske usluge te organizaciju pratećih djelatnosti. Upravno vijeće nadzire izvršenje programa rada na redovnim mjesecnim i tromjesečnim sjednicama.

U travnju 2024. ravnatelj je sastavio Izvješće o radu za 2023. u kojem su navedeni opći podaci o Domu zdravlja, podaci o vlasništvu i korištenju nekretnina, sudskim sporovima, zaposlenima, ekonomsko-finansijskim pokazateljima poslovanja i prijedlogu mjera za prevladavanje postojećih problema. U lipnju 2024. Županijska skupština prihvati je Izvješće o radu Doma zdravlja za 2023.

Finansijski izvještaji

Dom zdravlja vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani finansijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcionalnoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz finansijske izvještaje. Finansijski izvještaji predani su Ministarstvu financija u elektroničkom obliku putem aplikacije Finansijsko izvještavanje u sustavu proračuna i Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika (aplikacija RKPF) u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Doma zdravlja.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 36.658.593,10 eura, što je 8.507.423,98 eura ili 30,2 % više u odnosu na prethodnu godinu. Značajnije su povećane pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 3.691.272,46 eura ili 475,7 %, najvećim dijelom zbog više ostvarenih prijenosa Domu zdravlja (prijenos dijela viška prihoda Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije) i prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza za 4.953.934,06 eura ili 19,1 %, najvećim dijelom zbog više ostvarenih prihoda od HZZO-a na temelju ugovornih obveza.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 2

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	775.904,68	4.467.177,14	575,7
2.	Prihodi od imovine	3.985,88	1.774,52	44,5
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	166.156,70	173.346,77	104,3
4.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	1.105.979,49	1.038.563,89	93,9
5.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	25.999.143,33	30.953.077,39	119,1
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	98.103,92	24.540,41	25,0
7.	Prihodi od prodaje nefinansijske imovine	1.895,12	112,98	6,0
Ukupni prihodi		28.151.169,12	36.658.593,10	130,2

Vrijednosno najznačajniji udjeli imaju prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 30.953.077,39 eura ili 84,4 % ukupno ostvarenih prihoda.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 4.467.177,14 eura. Vrijednosno značajnije odnose se na prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna u iznosu od 2.100.000,00 eura i pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 1.445.078,00 eura.

Prijenos između proračunskih korisnika istog proračuna u iznosu od 2.100.000,00 eura odnose se na prijenos Domu zdravlja dijela viška prihoda Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije na temelju odluke Županijske skupštine iz lipnja 2023. Prema navedenoj odluci, sredstva su namijenjena za obavljanje djelatnosti i razvoj Doma zdravlja.

Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 1.445.078,00 eura odnose se na doznačena sredstva za projekte koji se financiraju iz Europskog socijalnog fonda (projekt Specijalističko usavršavanje doktora medicine u iznosu od 595.640,53 eura i projekt Financiranje pripravničkog staža doktora medicine, doktora dentalne medicine, magistara farmacije i magistara medicinske biokemije i laboratorijske medicine u iznosu od 284.303,33 eura) te iz Mehanizma za oporavak i otpornost (projekt Centralno financiranje specijalizacija u iznosu od 565.134,14 eura).

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 173.346,77 eura. Vrijednosno najznačajniji odnose se na prihode od sudjelovanja korisnika zdravstvene zaštite u pokriću dijela troškova zdravstvene zaštite (participacije) u iznosu od 163.311,09 eura.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima ostvareni su u iznosu od 1.038.563,89 eura. Odnose se na prihode od prodaje roba i pruženih usluga (vlastiti prihodi) u iznosu od 946.431,32 eura i prihode od donacija od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna u iznosu od 92.132,57 eura (vrijednosno najznačajnija odnosi se na donaciju Grada Solina u iznosu od 50.000,00 eura za financiranje radova na adaptaciji i rekonstrukciji prostora pedijatrije u ambulanti u Solinu).

Vrijednosno značajniji prihodi od prodaje roba i pruženih usluga odnose se na prihode od zakupa u iznosu od 622.873,38 eura i prihode od pruženih zdravstvenih usluga u iznosu od 298.191,28 eura.

U srpnju 2019. Županijska skupština donijela je Odluku o kriterijima za određivanje zakupnine i davanja u zakup poslovnih prostora Doma zdravlja. Odlukom su utvrđeni kriteriji za određivanje zakupnine te uvjeti i kriteriji za davanje u zakup poslovnih prostora (ordinacija) Doma zdravlja za obavljanje zdravstvene djelatnosti (u Mreži javne zdravstvene službe i izvan Mreže javne zdravstvene službe), nezdravstvene djelatnosti te ljekarničke djelatnosti u privatnoj praksi. Visina zakupnine utvrđena je u pet grupa ovisno o stupnju razvijenosti grada/općine u kojem se poslovni prostor nalazi (od 79,63 eura do 238,90 eura mjesечно). Nadalje, utvrđeni su i kriteriji za određivanje visine najamnine opreme koja se nalazi u poslovnom prostoru (ordinaciji) u skladu s knjigovodstvenom vrijednosti opreme.

Prihodi od zakupa ostvareni su na temelju zaključenih ugovora o zakupu poslovnih prostora (ordinacija) s liječnicima. Koncem 2023. Dom zdravlja imao je 322 zakupnika poslovnih prostora na 80 lokacija. Ugovori o zakupu poslovnog prostora zaključivani su s liječnicima na temelju rješenja za odobrenje obavljanja privatne prakse u ordinaciji, koje donosi Ministarstvo zdravstva, prema odredbama članaka 50. i 268. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Ugovorima su utvrđena prava i obveze zakupnika i zakupodavca, visina zakupnine i najamnine opreme te način obračuna zajedničkih troškova ovisno o vrsti zdravstvene djelatnosti koja se obavlja u prostoru.

Prihodi od pruženih zdravstvenih usluga u iznosu od 298.191,28 eura odnose se na zdravstvene usluge pružene korisnicima koji nemaju dopunsko zdravstveno osiguranje (u visini iznosa participacije prema cjeniku HZZO-a) i/ili neosiguranim korisnicima (u visini pune cijene zdravstvene usluge utvrđene cjenikom usluga Doma zdravlja iz svibnja 2023.).

Pravilnik o korištenju nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda Upravno vijeće Doma zdravlja donijelo je u studenome 2023. Prema Pravilniku, vlastiti prihodi Doma zdravlja su prihodi od zdravstvenih usluga neosiguranim osobama i pravnim osobama, prihodi od pružanja usluga dežurstva na javnim okupljanjima, prihodi od pružanja usluga edukacija, prihodi od davanja u zakup nekretnina i najma opreme, prihodi od prodaje proizvoda i robe i drugo. Prema Odluci o izvršavanju proračuna Županije za 2023., iz prosinca 2022., Dom zdravlja nije bio obvezan uplaćivati vlastite prihode u proračun Županije. O utrošku vlastitih sredstava Dom zdravlja je izvještavao Županiju putem polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju Finansijskog plana.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni su u iznosu od 30.953.077,39 eura. Odnose se na prihode od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 27.144.994,81 euro te prihode iz proračuna Županije za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika u iznosu od 3.808.082,58 eura.

Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 27.144.994,81 euro odnose se na prihode ostvarene na temelju Ugovora o provođenju primarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja iz ožujka 2018. i dodataka Ugovoru iz siječnja, travnja, lipnja i kolovoza 2023. (hladni pogon, glavarina i dijagnostičko-terapijski postupci) u iznosu od 13.504.924,62 eura, prihode od HZZO-a u iznosu od 9.821.141,18 eura koji nisu raščlanjeni na analitičke račune za svaku pojedinu vrstu ugovorenih zdravstvenih usluga, prihode ostvarene na temelju Ugovora o provođenju specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite iz lipnja 2020. i dodataka Ugovoru iz travnja i listopada 2023. u iznosu od 1.905.168,24 eura (palijativna skrb u iznosu od 948.150,60 eura, opći stacionar u iznosu od 739.420,68 eura i rodilište u iznosu od 217.596,96 eura), prihode od dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 831.593,47 eura, prihode ostvarene na temelju zaključenih ugovora o provođenju nacionalnih programa za unaprjeđenje zdravlja (programa ranog otkrivanja raka dojke, programa za probir i rano otkrivanje raka pluća, preventivnog programa ranog otkrivanja slabovidnosti), ugovora o financiranju mentora za nadzor rada doktora medicine bez specijalizacije (pripravnika), financiranju rada specijalizanata te provođenja specifične zdravstvene zaštite radnika (medicina rada) u iznosu od 545.859,81 euro te prihode od HZZO-a za isplatu privremenog dodatka na plaću državnim službenicima i namještenicima te službenicima i namještenicima u javnim službama u iznosu od 536.307,49 eura.

Ugovorom o provođenju primarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja iz ožujka 2018. te dodacima Ugovoru ugovoren je godišnji maksimalni iznos sredstava u iznosu od 18.563.133,34 eura. Odnose se na sredstva za obavljanje djelatnosti opće (obiteljske) medicine u iznosu od 8.195.273,97 eura, dentalne medicine u iznosu od 5.065.399,64 eura, patronažne zdravstvene zaštite u iznosu od 2.524.113,81 euro i zdravstvene zaštite predškolske djece u iznosu od 1.263.287,36 eura. Preostala sredstva u iznosu od 1.515.058,56 eura odnose se na provođenje laboratorijske dijagnostike, zdravstvene zaštite žena, mobilni palijativni tim, zdravstvenu njegu u kući bolesnika te koordinatora za palijativnu skrb. Osim navedenih djelatnosti, u okviru primarne zdravstvene zaštite ugovorene su usluge posebnog dežurstva (obiteljska medicina, zdravstvena zaštita predškolske djece i dentalna zdravstvena zaštita) i usluge telemedicine (EKG i holter) za koje HZZO doznačava sredstva ovisno o broju odrađenih dežurstava, odnosno pruženih telemedicinskih usluga.

Prema Ugovoru o provođenju specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite osiguranim osobama HZZO-a iz lipnja 2020. te dodacima Ugovoru, ugovoren je godišnji maksimalni iznos sredstava u iznosu od 8.049.058,40 eura. Vrijednosno značajnija ugovorena sredstva odnose se na provođenje zdravstvenih usluga hemodijalize u iznosu od 2.687.404,68 eura, radiologije u iznosu od 1.947.654,82 eura, fizikalne medicine i rehabilitacije u iznosu od 779.659,04 eura te liječenja u stacionarima u iznosu od 739.420,68 eura. Preostala sredstva u iznosu od 1.894.919,18 eura odnose se na provođenje zdravstvene zaštite iz područja interne medicine, psihijatrije, oftalmologije, dermatologije i venerologije, pulmologije, urologije, RTG-a zubi, palijativne skrbi i rodilišta.

Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika ostvareni su u iznosu od 3.808.082,58 eura. Odnose se na sredstva doznačena iz proračuna Županije za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 2.305.537,67 eura i za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 1.502.544,91 euro. Sredstva iz županijskog proračuna doznačena su na temelju Odluke o minimalnim finansijskim standardima za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove. Dom zdravlja je sredstva koristio za utvrđene namjene.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 35.712.905,68 eura, što je 6.164.110,14 eura ili 20,9 % više u odnosu na prethodnu godinu. Značajnije su povećani rashodi za zaposlene za 5.524.020,48 eura ili 30,4 % (najvećim dijelom zbog zapošljavanja novih zaposlenika i povećanja osnovice za obračun plaće).

U tablici broj 3 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 3

Ostvareni rashodi i izdaci

u eurima

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	18.162.289,78	23.686.310,26	130,4
2.	Materijalni rashodi	8.561.837,50	9.011.543,39	105,3
3.	Financijski rashodi	135.177,07	60.551,63	44,8
4.	Ostali rashodi	14.860,30	96.633,56	650,3
5.	Rashodi za nabavu nefinansijske imovine	2.185.615,98	2.368.851,90	108,4
6.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	489.014,91	489.014,94	100,0
Ukupni rashodi i izdaci		29.548.795,54	35.712.905,68	120,9
Ukupni prihodi (veza Tablica broj 2)		28.151.169,12	36.658.593,10	130,2
Višak prihoda		0,00	945.687,42	-
Manjak prihoda		1.397.626,42	0,00	-

Vrijednosno značajniji udjeli imaju rashodi za zaposlene u iznosu od 23.686.310,26 eura ili 66,3 % i materijalni rashodi u iznosu od 9.011.543,39 eura ili 25,2 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 23.686.310,26 eura. Odnose se na brutoplaće u iznosu od 20.045.143,34 eura, doprinose na plaće u iznosu od 2.887.540,01 euro te druge rashode za zaposlene u iznosu od 753.626,91 euro (božićnica, regres za godišnji odmor, otpremnine, jubilarne nagrade, dar djeci te druge potpore i naknade). U okviru brutoplaća iskazani su rashodi za prekovremeni rad zaposlenika u iznosu od 234.654,21 euro. Prema evidenciji prekovremenih sati, 400 zaposlenika u 2023. ostvarilo je 18 177 prekovremenih sati. Zaposlenicima su, prema Dodatku III. Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 56/20), na prekovremene sate obračunavani dodaci za posebne uvjete rada, znanstveni stupanj te liječnički dodatak. Od travnja 2014. plaće se obračunavaju u okviru Centraliziranog obračuna plaća.

Plaće zaposlenika u 2023. obračunavane su i isplaćivane prema odredbama Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentu složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 – ispravak, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 – ispravak, 74/17, 122/17, 9/18, 57/18, 59/19, 79/19, 119/19, 50/20, 128/20, 141/20, 17/21, 26/21, 78/21, 138/21, 9/22, 31/22, 72/22, 82/22, 99/22, 26/23, 46/23, 104/23 i 155/23), Temeljnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 56/22, 127/22, 58/23 i 128/23), Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 29/18, 35/19, 78/19, 92/19, 56/20 i 3/23), Odluke o primjeni prava iz Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja nakon isteka produžene primjene za zaposlenike u sustavu zdravstva Vlade Republike Hrvatske (Narodne novine 68/23) iz lipnja 2023., Pravilniku o plaćama, naknadama plaća i drugim materijalnim pravima radnika iz srpnja 2015. te izmjeni i dopuni Pravilnika iz travnja 2021. Osnovnu plaću zaposlenika čini umnožak koeficijenta složenosti poslova radnog mjeseta na koje je raspoređen i osnovice za izračun plaće, uvećan za 0,5 % za svaku navršenu godinu radnog staža. Navedeni iznos uvećava se za dodatke na plaću, dodatke za posebne uvjete rada, položajne dodatke, a zdravstvenim zaposlenicima i dodatke zbog iznimne odgovornosti za život i zdravlje ljudi. Osnovica za obračun plaće od siječnja do ožujka 2023. primjenjivala se u brutoiznosu od 884,39 eura, od travnja do rujna 2023. u brutoiznosu od 902,08 eura, a od listopada 2023. u brutoiznosu od 947,18 eura.

U lipnju 2023. Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o isplati privremenog dodatka na plaću državnim službenicima i namještenicima te službenicima i namještenicima u javnim službama (Narodne novine 65/23). Privredni dodatak na plaću isplaćuje se uz plaću, jedanput mjesечно za prethodni kalendarski mjesec počevši s plaćom za lipanj 2023., koja se isplaćuje u srpnju 2023., i to do dana ostvarivanja plaće prema uredbama kojima će se utvrditi nazivi radnih mjesta i koeficijenti za obračun plaće u skladu s propisima. Tijekom 2023. HZZO je Domu zdravlja doznačio 536.307,49 eura za navedenu namjenu.

Vlada Republike Hrvatske je u srpnju 2023. donijela Odluku o namjenskoj pomoći zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač Republika Hrvatska i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 87/23), kojom se osigurava namjenska pomoć za pokriće troškova po isplaćenim pravomoćnim sudskim presudama u sporovima za isplatu razlike plaće zbog neuvećanja osnovice za obračun plaće u visini od 6,0 % u 2016. u javnim službama. Domu zdravlja je u rujnu 2023. doznačeno 307.429,05 eura te 122.887,87 eura u prosincu 2023. Do konca lipnja 2024. Dom zdravlja je zaposlenicima na temelju tužbi zbog neuvećanja osnovice za obračun plaće za 6,0 % u 2016. isplatio ukupno 521.635,97 eura (uključujući troškove postupka i zatezne kamate).

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 9.011.543,39 eura. Vrijednosno značajniji odnose se na rashode za usluge u iznosu od 4.371.831,71 euro, rashode za materijal i energiju u iznosu od 3.766.350,90 eura te naknade troškova zaposlenicima u iznosu od 754.511,13 eura (vrijednosno su najznačajnije naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu od 609.530,34 eura).

Vrijednosno značajniji rashodi za usluge odnose se na zdravstvene usluge u iznosu od 975.591,29 eura, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 639.721,73 eura (najvećim dijelom odnose se na održavanje građevinskih objekata u iznosu od 415.007,51 euro), zakupnine i najamnine u iznosu od 486.908,67 eura (najvećim dijelom odnose se na najam medicinske opreme u iznosu od 186.769,82 eura te zakup građevinskih objekata u iznosu od 121.453,46 eura), komunalne usluge u iznosu od 402.259,43 eura (najvećim dijelom odnose se na usluge zbrinjavanja infektivnog otpada u iznosu od 119.367,44 eura, iznošenje i odvoz komunalnog otpada u iznosu od 76.572,19 eura te opskrbu vodom u iznosu od 72.787,82 eura), intelektualne i osobne usluge u iznosu od 307.224,24 eura (najvećim dijelom odnose se na usluge agencija za privremeno zapošljavanje u iznosu od 179.454,13 eura i ugovore o djelu u iznosu od 46.028,47 eura) te druge usluge u iznosu od 1.048.473,25 eura.

Vrijednosno značajnije zdravstvene usluge odnose se na protetske usluge u dentalnoj zdravstvenoj zaštiti u iznosu od 745.831,41 euro. Ugovorom o provođenju primarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja, koji je Dom zdravlja zaključio s HZZO-om u ožujku 2018., utvrđeno je, između ostalog, da će HZZO nadoknaditi Domu zdravlja troškove izrade dentalnih pomagala osiguranim osobama u skladu s cijenama dijagnostičko-terapijskih postupaka utvrđenih za izradu dentalnih pomagala, na temelju ispostavljenih računa, prema ovjerenim potvrdama o potrebi izrade ili popravka dentalnog pomagala. Dom zdravlja primljena sredstva doznačava dentalnim tehničarima.

Vrijednosno najznačajnije druge usluge odnose se na rashode za usluge čišćenja u iznosu od 918.217,47 eura. Usluge čišćenja obavljalo je trgovačko društvo u privatnom vlasništvu, na temelju ugovora zaključenog u svibnju 2021. na rok od jedne godine, kojim je utvrđeno da je cijena usluge čišćenja promjenjiva na način da je promjena jedinične cijene čišćenja vezana za promjenu visine minimalne plaće u Republici Hrvatskoj (promjene visine minimalne plaće za 5,0 % i više). Tijekom 2023. jedinična cijena čišćenja iznosila je 0,05 eura/m² bez PDV-a.

U okviru rashoda za materijal i energiju ostvareni su rashodi za medicinski potrošni materijal i lijekove u iznosu od 2.323.305,17 eura (od čega medicinski potrošni materijal u iznosu od 1.742.337,49 eura i lijekovi u iznosu od 580.967,68 eura). Rashodi za lijekove i medicinski potrošni materijal evidentiraju se u trenutku stvarnog utroška. Udjel rashoda za medicinski potrošni materijal i lijekove u ukupnim rashodima i izdacima je 6,5 % (od čega medicinski potrošni materijal 4,9 % i lijekovi 1,6 %).

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 96.633,56 eura. Vrijednosno značajniji odnose se na naknadu parničnih troškova u iznosu od 70.660,84 eura.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 2.368.851,90 eura. Vrijednosno značajniji odnose se na rashode za nabavu medicinske i laboratorijske opreme u iznosu od 1.500.908,01 euro i rashode za dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu od 567.088,27 eura. Vrijednosno značajnija nabavljena medicinska i laboratorijska oprema odnosi se na nabavu dva CT uređaja u iznosu od 991.250,00 eura (za ispostave u Hvaru i Imotskom) i stomatološku opremu u iznosu od 282.979,85 eura. Za nabavu dva CT uređaja, čija pojedinačna vrijednost prelazi 750.000,00 kn (99.542,11 eura), Dom zdravlja pribavio je suglasnost Ministarstva zdravstva. Vrijednosno značajnija dodatna ulaganja na građevinskim objektima odnose se na adaptaciju prostora pedijatrije u ambulanti u Solinu u iznosu od 289.229,80 eura, adaptaciju prostora za smještaj CT uređaja u ambulanti u ispostavi Imotski u iznosu od 85.970,00 eura te sanaciju krovista u ambulanti u ispostavi Vrgorac u iznosu od 78.156,22 eura. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine najvećim dijelom financirani su iz sredstava za financiranje decentralizirane funkcije zdravstva u iznosu od 2.305.537,67 eura.

Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova ostvareni su u iznosu od 489.014,94 eura. Odnose se na otplatu tri robna zajma trgovačkim društvima izvan javnog sektora. Dom zdravlja je u srpnju 2021., na temelju suglasnosti Županijske skupštine, zaključio dva ugovora o robnom zajmu za nabavu sedam digitalnih RTG uređaja za snimanje na stolu i vertikalnom stativu u iznosu od 874.587,73 eura te četiri radiološka dijagnostička ultrazvučna uređaja u iznosu od 371.404,87 eura s rokom otplate do kolovoza 2024., a u kolovozu 2021. ugovor o robnom zajmu za nabavu četiri digitalna uređaja za mamografiju u iznosu od 177.516,76 eura s rokom otplate do rujna 2024. Ugovorena je otplata u četiri jednake godišnje rate, bez kamata.

Višak prihoda nad rashodima i izdacima za 2023. iskazan je u iznosu od 945.687,42 eura. Prenešeni manjak prihoda i primitaka iz prethodnog razdoblja iskazan je u iznosu od 1.990.117,03 eura (manjak prihoda i primitaka za 2022. u iznosu od 1.397.626,42 eura i manjak prihoda i primitaka iz prethodnog razdoblja u iznosu od 592.490,61 euro) te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 1.044.429,61 euro.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 36.865.711,52 eura.

U tablici broj 4 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 4

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2023.

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
		1	2	
1.	Nefinancijska imovina	31.945.822,24	32.133.728,07	100,6
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	1.038.189,64	1.038.189,65	100,0
1.2.	Građevinski objekti	22.184.501,60	22.343.408,00	100,7
1.3.	Postrojenja i oprema	7.728.790,63	7.954.196,89	102,9
1.4.	Prijevozna sredstva	197.580,82	186.950,31	94,6
1.5.	Druga nefinancijska imovina	796.759,55	610.983,22	76,7
2.	Financijska imovina	3.805.742,98	4.731.983,45	124,3
2.1.	Novčana sredstva	424.787,55	810.745,44	190,9
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	799.396,47	800.203,96	100,1
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	13.761,97	13.761,96	100,0
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	12.512,65	12.512,65	100,0
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.514.492,86	3.057.302,67	121,6
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	40.791,48	37.456,77	91,8
	Ukupno imovina	35.751.565,22	36.865.711,52	103,1
3.	Obveze	5.549.769,10	4.852.541,40	87,4
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	4.486.365,20	3.790.661,08	84,5
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	85.374,09	572.865,45	671,0
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	978.029,81	489.014,87	50,0
4.	Vlastiti izvori	30.201.796,12	32.013.170,12	106,0
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	35.751.565,22	36.865.711,52	103,1
	Izvanbilančni zapisi	1.337.757,26	1.362.569,47	101,9

U odnosu na stanje iskazano početkom godine, vrijednost imovine veća je za 1.114.146,30 eura ili 3,1 %. Vrijednosno značajnije povećanje odnosi se na potraživanja za prihode poslovanja za 542.809,81 euro ili 21,6 % (najvećim dijelom zbog većih potraživanja od HZZO-a na temelju ugovornih obveza te za pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava za projekte Centralno financiranje specijalizacija i Specijalističko usavršavanje doktora medicine) i novčana sredstva za 385.957,89 eura ili 90,9 %. Istodobno, vrijednosno značajnije smanjenje odnosi se na drugu nefinancijsku imovinu za 185.776,33 eura ili 23,3 % (najvećim dijelom zbog smanjenja vrijednosti zaliha za obavljanje djelatnosti).

Vrijednost građevinskih objekata iskazana je u iznosu od 22.343.408,00 eura. Odnosi se na poslovne objekte (ambulante) u iznosu od 36.107.383,78 eura, pristupne putove u iznosu od 87.196,00 eura, stambene objekte u iznosu od 34.798,84 eura te ispravak vrijednosti u iznosu od 13.885.970,62 eura.

Vrijednost postrojenja i opreme iskazana je u iznosu od 7.954.196,89 eura. Odnosi se na medicinsku i laboratorijsku opremu u iznosu od 17.815.861,54 eura, uredsku opremu i namještaj u iznosu od 2.756.032,43 eura, opremu za održavanje i zaštitu u iznosu od 756.158,60 eura, uređaje, strojeve i opremu za ostale namjene u iznosu od 260.716,44 eura, komunikacijsku opremu u iznosu od 257.491,81 euro, instrumente, uređaje i strojeve u iznosu od 104.392,66 eura te ispravak vrijednosti u iznosu od 13.996.456,59 eura.

Druga nefinancijska imovina iskazana je u iznosu od 610.983,22 eura. Vrijednosno značajnija odnosi se na vrijednost zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 312.855,69 eura. Stanje zaliha lijekova na početku godine iznosilo je 113.676,74 eura, tijekom godine nabavljeni je lijekova u vrijednosti od 524.093,56 eura, a utrošeno u vrijednosti od 563.641,87 eura te stanje zaliha koncem 2023. iznosi 74.128,43 eura. Stanje zaliha medicinskog potrošnog materijala na početku godine iznosilo je 327.711,77 eura, tijekom godine nabavljeni je medicinskog potrošnog materijala u vrijednosti od 1.670.678,79 eura, a utrošeno u vrijednosti od 1.759.663,30 eura te stanje zaliha medicinskog potrošnog materijala koncem 2023. iznosi 238.727,26 eura. Dom zdravlja vodi analitičko knjigovodstvo zaliha materijala, proizvoda i robe po vrsti, količini i vrijednosti. Zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala evidentiraju se po nabavnoj vrijednosti, a utrošak se evidentira mjesечно. Na temelju mjesecnih popisa zaliha, korigiraju se zalihe i rashodi medicinskog potrošnog materijala i lijekova.

Financijska imovina iskazana je u iznosu od 4.731.983,45 eura. Vrijednosno značajnija odnosi se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 3.057.302,67 eura, novčana sredstva u iznosu od 810.745,44 eura te depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 800.203,96 eura.

Ukupna potraživanja koncem 2023. iskazana su u iznosu od 5.352.271,29 eura, od čega se na ispravak vrijednosti potraživanja odnosi 1.696.698,99 eura (u 2023. u iznosu od 734.778,09 eura) te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 3.655.572,30 eura. Ukupna potraživanja odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 4.754.001,66 eura (vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja za prihode od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 2.621.391,80 eura (za provođenje specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u iznosu od 1.357.932,37 eura i za provođenje primarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 1.263.459,43 eura)), druga potraživanja u iznosu od 453.386,08 eura (vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja za refundaciju režijskih troškova koje plaćaju zakupci poslovnih prostora u iznosu od 248.529,74 eura i potraživanja od HZZO-a za naknade bolovanja preko 42 dana u iznosu od 101.962,83 eura), potraživanja za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 93.664,82 eura, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 37.456,77 eura (prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, a prodani su na obročnu otplatu) te potraživanja za dane zajmove u iznosu od 13.761,96 eura. Potraživanja nakon ispravka vrijednosti veća su koncem 2023. u odnosu na početak godine za 539.910,95 eura ili 17,3 %.

Prema podacima iz Bilance (Obvezni analitički podaci), dospjela potraživanja iznose 2.815.454,76 eura. Za nepravdobna plaćanja (vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja za zakup te potraživanja za pružene zdravstvene usluge pravnim osobama) Dom zdravlja šalje opomene te pokreće postupke prisilne naplate (podnosi prijedloge za ovruh i vodi sudske postupke).

Obveze su koncem 2023. iskazane u iznosu od 4.852.541,40 eura i u odnosu na stanje iskazano početkom godine manje su za 697.227,70 eura ili 12,6 %.

Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 3.790.661,08 eura, obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 572.865,45 eura (vrijednosno značajnije odnose se na obveze prema dobavljačima za nabavu medicinske opreme u iznosu od 525.264,94 eura) i obveze za kredite i zajmove u iznosu od 489.014,87 eura.

Obveze za rashode poslovanja odnose se na obveze za zaposlene u iznosu od 2.149.751,83 eura, obveze za materijalne rashode u iznosu od 1.333.637,86 eura, druge tekuće obveze u iznosu od 306.492,24 eura i obveze za financijske rashode u iznosu od 779,15 eura. Vrijednosno značajnije obveze za materijalne rashode odnose se na obveze prema dobavljačima za medicinski potrošni materijal i lijekove u iznosu od 340.968,65 eura, zakupnine i najamnine u iznosu od 191.735,69 eura te za usluge čišćenja i pranja u iznosu od 152.637,69 eura.

Vrijednosno značajnije druge tekuće obveze odnose se na obveze za predujmove prema HZZO-u u iznosu od 239.218,59 eura. Odnose se na primljena sredstva za financiranje posebno izdvojenih ambulanta za pregled osiguranih osoba pod sumnjom na zaraženost virusom COVID-19. Sredstva je Domu zdravlja HZZO doznačio u 2020. te ih je Dom zdravlja bio obvezan pravdati ispostavljanjem računa.

Obveze za kredite i zajmove odnose se na obveze za otplatu robnih zajmova trgovackim društvima izvan javnog sektora u iznosu od 489.014,87 eura za nabavu sedam digitalnih RTG uređaja za snimanje na stolu i vertikalnom stativu, četiri radiološka dijagnostička ultrazvučna uređaja te četiri digitalna uređaja za mamografiju, za koje je rok dospijeća u kolovozu i rujnu 2024.

Prema podacima iz Bilance (Obvezni analitički podaci), dospjele obveze iznose 1.026.810,01 euro (obveze za rashode poslovanja u iznosu od 515.644,36 eura i obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 511.165,65 eura), a nedospjele obveze iznose 3.825.731,39 eura (obveze za rashode poslovanja u iznosu od 3.275.016,72 eura, obveze za kredite i zajmove u iznosu od 489.014,87 eura te obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 61.699,80 eura). Do srpnja 2024. podmirene su obveze u iznosu od 2.660.146,08 eura ili 54,8 % ukupno iskazanih obveza.

Izvanbilančni zapisi koncem 2023. iskazani su u iznosu od 1.362.569,47 eura. Odnose se na potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u kojima je Dom zdravlja tuženik u iznosu od 789.539,89 eura te potencijalna potraživanja po osnovi sudskih sporova u tijeku u kojima je Dom zdravlja tužitelj u iznosu od 573.029,58 eura.

Projekti financirani u 2023.

Dom zdravlja je u 2023. bio nositelj projekata te je provodio aktivnosti u vezi s provedbom dva projekta koja se financiraju iz sredstava Europske unije, a odnose se na projekte Specijalističko usavršavanje doktora medicine i Centralno financiranje specijalizacija. Ukupna vrijednost projekata koji se financiraju iz sredstava Europske unije iznose 9.182.233,03 eura.

- Specijalističko usavršavanje doktora medicine

Za provedbu projekta Specijalističko usavršavanje doktora medicine, Dom zdravlja je u ožujku 2018. s Ministarstvom zdravstva (posredničko tijelo razine 1) i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje (posredničko tijelo razine 2) zaključio ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Europskog socijalnog fonda. U ožujku 2023. zaključen je dodatak ugovoru kojim se produljuje razdoblje provedbe ugovora. Ukupna vrijednost projekta utvrđena je u iznosu od 26.130.033,00 kn ili 3.468.051,37 eura (ujedno i iznos prihvatljivih troškova i najviši mogući iznos sufinanciranja), od čega se iz Europskog socijalnog fonda financira 22.210.528,00 kn (2.947.843,66 eura) ili 85,0 %, dok nacionalno sufinanciranje iznosi 3.919.505,00 kn (520.207,71 euro) ili 15,0 %. Cilj projekta je osiguranje bolje popunjenoštiti mreže zdravstvene zaštite na primarnoj razini kroz popunjavanje liječničkih timova bez nositelja te dijelom nadomještanje broja liječnika specijalista na području Županije koji u sljedećih pet godina odlaze u mirovinu, na način da se omogući specijalističko usavršavanje 28 doktora medicine na razini primarne zdravstvene zaštite (deset specijalizacija iz pedijatrije, devet iz obiteljske medicine, šest iz ginekologije i opstetricije te tri iz kliničke radiologije). Razdoblje provedbe projekta je 69 mjeseci odnosno od ožujka 2018. do prosinca 2023., kada je provođenje projekta i završeno. Svi planiranih 28 specijalizanata/ica započelo je sa specijalizacijom u razdoblju provedbe projekta, a njih jedanaest je uspješno završilo specijalizaciju do završetka provedbe projekta. Dom zdravlja produljio je trajanje specijalizacija za 17 specijalizantica radi korištenja rodiljnih dopusta, zbog čega njihova specijalizacija nije završena do konca završetka provedbe projekta. Zbog navedenog, sredstva ugovorena projektom iskorištena su u iznosu od 3.103.412,52 eura ili 89,5 %. Nakon završetka projekta do vremena obavljanja revizije (srpanj 2024.) još pet specijalizantica završilo je specijalizaciju, dok se za 12 specijalizantica završetak očekuje u 2024. i 2025. Rashodi za specijalističko usavršavanje spomenutih specijalizantica financirat će se iz vlastitih sredstava. Ukupni rashodi do konca 2023. ostvareni su u iznosu od 3.132.749,22 eura (evidentirani na računu rashoda za zaposlene u iznosu od 2.684.876,54 eura i računu materijalnih rashoda u iznosu od 447.872,68 eura), od čega u 2023. u iznosu od 603.968,32 eura (evidentirani na računu rashoda za zaposlene u iznosu od 501.141,50 eura i računu materijalnih rashoda u iznosu od 102.826,82 eura). Rashodi su financirani iz bespovratnih sredstava u iznosu od 2.902.929,50 eura (od čega u 2023. u iznosu od 700.753,56 eura) i vlastitih sredstava u iznosu od 29.336,70 eura. Koncem 2023. na računu potraživanja za prihode poslovanja evidentirana su potraživanja po ispostavljenim zahtjevima za nadoknadu sredstava u iznosu od 200.483,02 eura, koja su naplaćena u 2024. Nakon završetka planiranih specijalizacija, cilj projekta bit će ostvaren.

- Centralno financiranje specijalizacija

Za provedbu projekta Centralno financiranje specijalizacija, Dom zdravlja je u srpnju 2023. s Ministarstvom zdravstva (tijelo nadležno za komponentu) i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje (posredničko tijelo) zaključio ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Mechanizma za oporavak i otpornost 2021. – 2026. Vrijednost projekta utvrđena je u iznosu od 5.714.181,66 eura, a prihvatljivi troškovi u iznosu od 5.518.614,60 eura (ujedno i iznos bespovratnih sredstava koje financira Europska unija – *NextGenerationEU*). Dom zdravlja financira 195.567,06 eura (troškove administracije i promidžbe projekta) odnosno 3,4 % vrijednosti projekta.

Cilj projekta je osiguranje bolje popunjenoosti mreže zdravstvene zaštite na primarnoj razini i djelomično nadomještanje broja liječnika specijalista na području Županije, koji u sljedećih pet godina odlaze u mirovinu, na način da se omogući specijalističko usavršavanje 40 doktora medicine na razini primarne zdravstvene zaštite (34 iz obiteljske medicine te po dva iz pedijatrije, ginekologije i opstetricije te medicine rada i sporta). Razdoblje provedbe projekta je od ožujka 2022. do rujna 2027., a razdoblje prihvatljivosti troškova od veljače 2020. do konca prosinca 2028. Ukupni rashodi u 2023. ostvareni su u iznosu od 1.040.243,00 eura (evidentirani su na računu rashoda za zaposlene u iznosu od 908.856,56 eura i računu materijalnih rashoda u iznosu od 131.386,44 eura). Rashodi su financirani iz bespovratnih sredstava u iznosu od 664.863,69 eura (ostvareni u 2023.) i vlastitih sredstava u iznosu od 1.560,04 eura. Koncem 2023. na računu potraživanja za prihode poslovanja evidentirana su potraživanja po ispostavljenim zahtjevima za nadoknadu sredstava u iznosu od 529.373,32 eura, koja su naplaćena u 2024. Osim rashoda za 2023., iz bespovratnih sredstava financirani su i rashodi za plaće specijalizanata koji su specijalizaciju započeli u 2022. u iznosu od 154.658,17 eura i materijalni rashodi u iznosu od 895,88 eura. Provedba projekta je u tijeku.

Javna nabava

Plan nabave za 2023. donijelo je Upravno vijeće u prosincu 2022., kojim je planirana nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 11.365.630,00 eura bez PDV-a. Tijekom godine doneseno je osam izmjena i dopuna Plana nabave. Zadnjim Izmjenama i dopunama Plana nabave iz prosinca 2023., planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 11.665.630,00 eura bez PDV-a. Na planirane postupke javne nabave odnosi se 8.985.972,00 eura, postupke jednostavne nabave 2.564.249,00 eura, a na postupke izuzete od primjene Zakona o javnoj nabavi 115.409,00 eura.

Ustrojen je Register ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma.

U Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske i na mrežnoj stranici Doma zdravlja objavljeni su Plan nabave, izmjene i dopune Plana nabave te Register ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Na mrežnoj stranici Doma zdravlja objavljena je i izjava o nepostojanju gospodarskih subjekata s kojima su predstavnici Doma zdravlja ili s njima povezane osobe u sukobu interesa te Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (koji je donijelo Upravno vijeće u prosincu 2022.).

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2023., ukupna vrijednost nabave iznosi je 9.560.504,99 eura bez PDV-a. Na postupke javne nabave na temelju zaključenih ugovora i okvirnih sporazuma odnosi se 6.471.943,30 eura, od čega se na nabavu roba odnosi 5.844.110,74 eura, usluga 369.350,06 eura i radova 258.482,50 eura. Na postupke jednostavne nabave odnosi se 3.088.561,69 eura, od čega se na nabavu usluga odnosi 1.867.481,33 eura, roba 937.442,96 eura i radova 283.637,40 eura.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 4. ožujka 2024. do 21. veljače 2025.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi finansijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- provjeriti ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planiranim aktivnostima i namjenama
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na finansijsko poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Doma zdravlja.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 131. – 139.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
3. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
4. Zakon o ustanovama
5. Zakon o zdravstvenoj zaštiti
6. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 80/13, 137/13, 98/19 i 33/23)
7. Zakon o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 85/06, 150/08, 71/10, 53/20, 120/21 i 23/23)
8. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23 i 64/23 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
9. Zakon o plaćama u javnim službama (Narodne novine 27/01)
10. Zakon o osnovici plaće u javnim službama (Narodne novine 39/09 i 124/09)
11. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22)

12. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
13. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
14. Pravilnik o mjerilima za davanje odobrenja zdravstvenom radniku za sklapanje poslova iz djelatnosti poslodavca (Narodne novine 42/16)
15. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23)
16. Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta
17. Pravilnik o plaćama, naknadama plaća i drugim materijalnim pravima radnika
18. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave
19. Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19)
20. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentu složenosti poslova u javnim službama
21. Odluka o zabrani novog zapošljavanja službenika i namještenika u javnim službama
22. Odluka o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 56/17, 73/17 – ispravak, 30/18, 35/18 – ispravak, 119/18, 32/19, 62/19, 94/19, 104/19, 22/20, 84/20, 123/20, 147/20, 12/21, 45/21, 62/21, 144/21, 10/22, 63/22, 68/22 – ispravak, 78/22, 115/22, 133/22, 156/22, 7/23 – ispravak, 14/23 – ispravak, 37/23, 50/23, 58/23, 131/23 i 134/23)
23. Odluka o materijalnim i nematerijalnim pravima, drugim naknadama te visini osnovice za obračun plaće službenika i namještenika u javnim službama (Narodne novine 23/22)
24. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama
25. Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja
26. Statut (prosinac 2019.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Doma zdravlja. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primjenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Doma zdravlja. Provjerena je dokumentacija u vezi s djelokrugom i unutarnjim ustrojstvom, sustavom unutarnjih kontrola, planiranjem i izvršenjem plana, prihodima, rashodima i izdacima, imovinom, obvezama i vlastitim izvorima, projektima financiranim u 2023. te javnom nabavom. Obavljeni su razgovori s ravnateljem, pomoćnicima ravnatelja i drugim zaposlenicima Doma zdravlja te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga iz prošle revizije koja je obavljena za 2010.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, finansijski izvještaji, prihodi, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2023. te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje i finansijske izvještaje, rashode, upravljanje i raspolažanje imovinom, obveze i manjak prihoda te javnu nabavu.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih kontrola propisan je Zakonom o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Pravilnikom o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Zakonom o fiskalnoj odgovornosti te Pravilnikom o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru.

Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2022. obuhvaćena su pitanja iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti na koje nije dan potvrđan odgovor te su opisane slabosti i nepravilnosti s analizom uzroka, naveden je akcijski plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti s popisom aktivnosti, očekivanim datumom otklanjanja slabosti i nepravilnosti te odgovornim osobama za provedbu pojedine aktivnosti. Prema Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti, rok za otklanjanje utvrđenih slabosti i nepravilnosti koji se odnose na izvršavanje proračuna/financijskog plana, javnu nabavu i upravljanje imovinom u dijelu koji se odnosi na isknjižavanje imovine bio je konac 2023., a koji se odnose na računovodstvo i upravljanje imovinom u dijelu koji se odnosi na upis vlasničkih prava kao očekivani rok izvršenja navedeno je kontinuirano.

Dom zdravlja nije sastavio Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za 2022., a iste slabosti i nepravilnosti utvrđene su i u Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2023.

Prema odredbama članka 34. Zakona o fiskalnoj odgovornosti, čelnik je, između ostalog, dužan svake godine za prethodnu proračunska godinu, za razdoblje u kojem je obnašao dužnost, odnosno obavljao poslove čelnika, sastaviti Izjavu o fiskalnoj odgovornosti kojom potvrđuje zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru proračunom odnosno finansijskim planom utvrđenih sredstava. Uz Izjavu se, između ostalog, prilaže i Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, planovi otklanjanja slabosti i nepravilnosti te izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljati izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine u skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti.

Prema odredbi članka 14. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, odgovorna osoba institucije treba uspostaviti sustav informacija i komunikacije koji će osigurati pravodobne i odgovarajuće informacije rukovoditeljima radi ekonomičnog, učinkovitog i djelotvornog upravljanja i kontrole poslovanja na svim razinama institucije.

Dom zdravlja nije uspostavio interni sustav izvještavanja kroz koji se, između ostalog, osiguravaju pravovremeni, točni i potpuni podaci i informacije te njihova razmjena između unutarnjih ustrojstvenih jedinica za potrebe računovodstvenog evidentiranja poslovnih događaja. S obzirom na to da je utvrđeno da se u odjelu za financije i računovodstvo neredovito dostavljaju zaključeni ugovori iz kojih proizlaze finansijski učinci, odluke koje donose tijela upravljanja (između ostalog, odluke o primljenim donacijama u naravi) te dokumentacija u vezi s upravljanjem imovinom (između ostalog, koja se odnosi i na evidentiranje imovine u poslovnim knjigama Doma zdravlja), potrebno je više pozornosti posvetiti koordinaciji i kolanju dokumentacije između odjela i službi Doma zdravlja kako bi se sprječile i otklonile pogreške te osigurala kvaliteta finansijsko-računovodstvenog poslovanja.

Postupak za upravljanje dokumentima (organizirano primanje i slanje, evidentiranje i pohranjivanje dokumenata na način da su dokumenti dostupni rukovoditeljima i zaposlenicima, kao i na zahtjev trećih strana) te njihovo čuvanje u skladu s regulatornim okvirom i internim aktima nije u cijelosti uspostavljeno. Naime, pojedini dokumenti nisu dostupni rukovoditeljima službi i odjela te zaposlenicima (primjerice, ugovori zaključeni s HZZO-om).

Dom zdravlja koristi veći broj informatičkih programa od kojih pojedini nisu u cijelosti povezani s poslovno-informacijskim sustavom. U veljači 2024. Dom zdravlja zaključio je ugovor o najmu novog računovodstvenog programskog rješenja na temelju provedenog postupka jednostavne nabave, a do srpnja 2024. navedeno rješenje nije u cijelosti stavljen u funkciju. Kako izmjena programskog rješenja ne bi utjecala na pravovremeno obavljanje poslova i finansijsko izvještavanje, aktivnosti u vezi s razvojem računovodstvenih sustava potrebno je poduzimati pravodobno.

Odredbom članka 4. Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru propisano je da okvir za razvoj sustava unutarnjih kontrola sadrži razradu pet međusobno povezanih komponenti unutarnjih kontrola koje se temelje na Međunarodnom okviru za unutarnju kontrolu, između ostalog, informacije i komunikaciju. U Okviru za razvoj sustava unutarnjih kontrola, koji je Prilog navedenog Pravilnika u točki 4. Informacije i komunikacija, podtočki 4.1.1. naveden je ključni zahtjev: uspostavljen je interni sustav izvještavanja kroz koji se osiguravaju pravovremeni, točni i potpuni podaci i informacije te njihova razmjena između unutarnjih ustrojstvenih jedinica za potrebe planiranja i izvršenja proračuna odnosno finansijskog plana, provedbe programa, projekata i aktivnosti, praćenja realizacije poslovnih ciljeva i utrošenih finansijskih sredstava. Nadalje, u podtočki 4.1.3. spomenutog Okvira, naveden je ključni zahtjev: definiran je postupak za upravljanje dokumentima (organizirano je primanje i slanje, evidentiranje i pohranjivanje dokumenata na način da su dokumenti dostupni rukovoditeljima i zaposlenicima, kao i na zahtjev trećih strana osim ako zakonom nije drukčije propisano) te je njihovo čuvanje u skladu s regulatornim okvirom i internim aktima.

Državni ured za reviziju nalaže uspostaviti učinkovit unutarnji sustav kolanja informacija i komunikacije u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

U studenome 2020. Upravno vijeće donijelo je Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta, a izmjene i dopune u travnju i prosincu 2021., svibnju i srpnju 2022. te svibnju 2023. Navedenim Pravilnikom te njegovim izmjenama i dopunama utvrđeni su stručni uvjeti (uključujući stupanj obrazovanja, radno iskustvo, dodatna izobrazba, individualne vještine) koji se primjenjuju za odabir zaposlenika pri zapošljavanju te svaki zaposlenik ima jasne poslove i odgovornosti utvrđene opisom radnog mesta. Međutim, revizijom je utvrđeno da veći broj djelatnika odjela za financije i računovodstvo ne obavlja u cijelosti poslove utvrđene opisom radnog mesta, a s obzirom na broj utvrđenih nepravilnosti i propusta u računovodstvenom poslovanju, ne raspolažu ni vještinama za njihovo obavljanje. Potrebno je odjel financija i računovodstva organizirati na način koji će omogućiti da se svi poslovi obavljaju u skladu s pravilima struke, ugraditi mehanizme unutarnje kontrole kako bi se osigurala kvaliteta finansijskog izvještavanja te kontinuirano provoditi aktivnosti u vezi s unaprjeđenjem vještina zaposlenika potrebnih za poboljšanje učinkovitosti, radi smanjenja grešaka, nepravilnosti i ekonomičnog, učinkovitog i djelotvornog obavljanja radnih zadataka.

Državni ured za reviziju preporučuje odjelu financija i računovodstva organizirati na način koji će omogućiti da se svi poslovi obavljaju u skladu s pravilima struke, ugraditi mehanizme unutarnje kontrole kako bi se osigurala kvaliteta finansijskog izvještavanja te kontinuirano provoditi aktivnosti u vezi s unaprjeđenjem vještina zaposlenika potrebnih za poboljšanje učinkovitosti, radi smanjenja grešaka, nepravilnosti i ekonomičnog, učinkovitog i djelotvornog obavljanja radnih zadataka.

Dom zdravlja nije donio Etički kodeks. Prema odredbi članka 4. Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, okvir za razvoj sustava unutarnjih kontrola sadrži razradu pet međusobno povezanih komponenti unutarnjih kontrola koje se temelje na Međunarodnom okviru za unutarnju kontrolu: kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacija te praćenje i procjena. Svaka od komponenti unutarnjih kontrola razrađuje se kroz načela, metode i postupke koji predstavljaju ključne zahtjeve unutarnjih kontrola. Za kontrolno okruženje kao jedan od ključnih zahtjeva navedeno je donošenje Etičkog kodeksa koji se objavljuje na mrežnim stranicama institucije ili na drugi prikladan način i s kojim zaposlenici moraju biti upoznati.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti Etički kodeks, objaviti ga na mrežnim stranicama Doma zdravlja ili na drugi prikladan način i upoznati zaposlenike s njim, u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

Prema Godišnjem Planu i programu provedbe unutarnjeg nadzora za 2023. u Domu zdravlja planiran je unutarnji nadzor nad radom jedanaest ambulanta opće/obiteljske medicine, osam ambulanta dentalne medicine, pet patronažnih službi, četiri specijalističko-konzilijske zdravstvene zaštite, tri ambulante zdravstvene zaštite predškolske djece i radiološke dijagnostike, dva stacionara i dvije hemodijalize te po jedne ambulante zdravstvene zaštite žena i medicine rada i sporta.

Dom zdravlja dostavio je pojedinačna izvješća o obavljenim nadzorima u patronažnoj djelatnosti, dok o drugim obavljenim unutarnjim nadzorima ne raspolaže dokumentacijom iz koje bi bilo vidljivo da je unutarnji nadzor obavljen.

Izvješće o izvršenju plana i programa provedbe unutarnjeg nadzora za 2023. nije sastavljeno, a Stručno vijeće u 2023. nije raspravljalo o nalazima Povjerenstva za nadzor.

Prema odredbama članka 12. Pravilnika o unutarnjem nadzoru iz ožujka 2021., Izvještaj o izvršenju plana i programa ravnatelj podnosi Upravnom vijeću najmanje jednom godišnje, a Stručno vijeće raspravlja o nalazima Povjerenstva za nadzor i predlaže ravnatelju elemente programa nadzora za slijedeću godinu.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljati Izvještaj o izvršenju plana i programa unutarnjeg nadzora te na sjednicama Stručnog vijeća raspravljati o nalazima Povjerenstva za nadzor, u skladu s Pravilnikom o unutarnjem nadzoru.

Dom zdravlja je usvojio pisana pravila, odnosno mape procesa kojima se detaljnije uređuju pravila postupanja, utvrđuju sudionici, njihove ovlasti i odgovornosti, kontrolne aktivnosti, uključujući prethodne i naknadne kontrole, propisuju obrasci i slično. Međutim, utvrđeno je da se pojedini postupci odobrenja transakcija i poslovnih događaja koji imaju finansijske učinke provode, a da nisu provedene provjere raspoloživosti finansijskih sredstava i ekonomske isplativosti (između ostalog, koja se odnosi na raspoloživost sredstava za dodatna ulaganja u građevinske objekte preko visine sredstava planiranih finansijskim planom), rukovoditelji pojedinih organizacijskih jedinica neredovito nadziru realizaciju poslovnih ciljeva i zadataka zaposlenika pa nije osigurano učinkovito i djelotvorno obavljanje poslova, a pojedini poslovni događaji obavljaju se bez pravodobnog evidentiranja njihovih rezultata u poslovnim knjigama Doma zdravlja (primjerice, knjigovodstveno usklađivanje sa stvarnim stanjem imovine, obveza i vlastitih izvora utvrđenim godišnjim popisom imovine i obveza).

Revizijom su uočene nepravilnosti i propusti koji se odnose na računovodstveno poslovanje, rashode, upravljanje i raspolažanje imovinom, obveze i manjak prihoda te javnu nabavu, što ukazuje na to da nisu uspostavljene odgovarajuće kontrole čijom bi se primjenom navedene nepravilnosti i propusti sveli na minimum te je više pozornosti potrebno posvetiti uspostavljanju i praćenju sustava unutarnjih kontrola. Dobro organiziran sustav unutarnjih kontrola povećava vjerojatnost da će informacije o finansijskom položaju i uspješnosti poslovanja biti realno i objektivno iskazane u finansijskim izvještajima, a sredstva korištena racionalno i učinkovito.

S obzirom na to da su revizijom utvrđene nepravilnosti koje su, između ostalog, posljedica nezadovoljavajućeg sustava unutarnjih kontrola, Državni ured za reviziju preporučuje uspostaviti učinkovit sustav unutarnje kontrole, kako bi se smanjile i spriječile nepravilnosti u poslovanju Doma zdravlja.

2. Planiranje i izvršenje plana

- 2.1. Upravno vijeće nije donijelo program rada i razvoja za 2023. koji bi trebao sadržavati planirane poslove (aktivnosti) povezane s djelokrugom i ustrojstvom ustanove te ciljeve koji se planiraju ostvariti. Godišnji program rada i razvoja treba sadržavati aktivnosti kojima će se planirani ciljevi ostvariti te potrebna finansijska sredstva za realizaciju programa po aktivnostima.

Upravno vijeće zdravstvene ustanove, prema odredbi članka 36. Zakona o ustanovama i odredbi članka 84. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, između ostalog, donosi program rada i razvoja zdravstvene ustanove te nadzire njegovo izvršenje. Prema odredbi članka 92. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, stručne temelje za sastavljanje programa rada i razvoja predlaže stručno vijeće zdravstvene ustanove.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti godišnji program rada i razvoja Doma zdravlja te nadzirati njegovo izvršenje u skladu s odredbama Zakona o ustanovama i Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Tijekom 2023. Dom zdravlja ostvario je rashode za usluge tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata, medicinske i druge opreme te prijevoznih sredstava u iznosu od 639.721,73 eura. Plan tekućeg i investicijskog održavanja sadrži ulaganja koja se financiraju iz decentraliziranih sredstava Županije, a odnose se na usluge tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata u ispostavama Split, Omiš i Sinj u iznosu od 256.197,94 eura. Plan tekućeg i investicijskog održavanja nije cjelovit jer ne sadrži ulaganja koja su planirana iz drugih izvora.

Prema odredbama članka 4. Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, okvirom za razvoj sustava unutarnjih kontrola koji je sastavni dio navedenog Pravilnika, propisano je da su operativni ciljevi sadržani u operativnim planovima (godišnji plan rada, plan nabave, plan zapošljavanja, plan investicija, plan tekućeg i investicijskog održavanja, plan provedbe projekata i slično) u kojima su utvrđeni resursi za njihovu realizaciju.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti plan tekućeg i investicijskog održavanja objekata, opreme i prijevoznih sredstava prema izvorima financiranja te određivanju prioriteta sa svrhom jednakog razvijanja pojedinih odjela uzimajući u obzir postojeće stanje po odjelima, opremljenost odjela te ulaganja u prethodnim godinama.

Izvještaj o izvršenju finansijskog plana dostavljen je Županiji u Excel tablici, za potrebe donošenja godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna Županije koji je usvojila Županijska skupština u travnju 2024. Prije dostave izvještaja o izvršenju finansijskog plana Županiji, Dom zdravlja nije u propisanom roku sastavio prijedlog godišnjeg izvještaja o izvršenju finansijskog plana kao zaseban dokument te ga dostavio Upravnom vijeću na usvajanje. Izvještaj o izvršenju finansijskog plana sastavni je dio Izvješća o radu Doma zdravlja koji je zajedno sa Zaključkom ravnatelja o poslovanju i Izvješćem o radu Upravnog vijeća usvojila Županijska skupština u lipnju 2024.

Prema odredbi članka 86. Zakona o proračunu, proračunski korisnik dužan je upravljačkom tijelu, u skladu s aktima kojima je uređen rad proračunskog korisnika, dostaviti prijedlog godišnjeg izvještaja o izvršenju finansijskog plana za proteklo razdoblje na usvajanje do 31. ožujka tekuće proračunske godine.

Državni ured za reviziju nalaže u propisanom roku dostavljati Izvještaj o izvršenju finansijskog plana Upravnom vijeću na usvajanje, u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Na mrežnoj stranici Doma zdravlja objavljene su osnovne informacije o Domu zdravlja, Financijski izvještaji, Plan nabave te Izmjene i dopune Plana nabave za 2023., Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, podaci o gospodarskim subjektima s kojima je naručitelj u sukobu interesa, Pravilnik o provođenju jednostavne nabave, drugi važniji unutarnji akti i njihove izmjene i dopune, obavijesti o načinu ostvarivanja prava na pristup informacijama, natječaji, informacije o unutarnjem ustrojstvu s imenima voditelja ustrojstvenih jedinica i njihovim podacima za kontakt i drugo.

Dom zdravlja na mrežnim stranicama nije objavio cijelovit Financijski plan, izvještaj o izvršenju finansijskog plana i izvještaj o radu te zapisnike i zaključke sa službenih sjednica tijela javne vlasti i službene dokumente usvojene na tim sjednicama.

Prema odredbi članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama, tijela javne vlasti obvezna su na internetskim stranicama objaviti na lako pretraživ način, između ostalog, finansijske planove, izvješća o izvršenju finansijskog plana i izvješća o radu.

Državni ured za reviziju nalaže cijelovit financijski plan, izvještaj o izvršenju finansijskog plana i izvještaj o radu objavljivati na mrežnoj stranici u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

3. Računovodstveno poslovanje i finansijski izvještaji

3.1. Dom zdravlja obvezan je voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Nepravilnosti i propust utvrđeni su u dijelu koji se odnosi na poslovne knjige i evidentiranje poslovnih događaja te popis imovine i obveza.

- Poslovne knjige i evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja

Dom zdravlja vodi dnevnik, glavnu knjigu i pomoćne knjige (knjigu ulaznih i izlaznih računa, analitičku evidenciju dugotrajne nefinansijske imovine, analitičku evidenciju potraživanja i obveza, evidenciju putnih naloga te evidenciju danih i primljenih jamstava i garancija).

Analitička evidencija potraživanja sadrži, između ostalog, podatke o subjektima, računima, pojedinačnim iznosima zaduženja i uplata te podatke o sumnjivim i spornim potraživanjima, ali za pojedina potraživanja (za koja su iskazana početna stanja početkom godine) ne sadrži podatke o rokovima dospjelosti, što je preduvjet za obračun ispravka vrijednosti potraživanja. Prema usmenom obrazloženju odgovorne osobe, podaci o dospjelosti potraživanja nisu preneseni u novi računovodstveni program u prethodnim godinama. Dom zdravlja nije ustrojio analitičku evidenciju obveza po osnovi primljenih zajmova (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima i dospjelosti).

Prema odredbama članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitička knjigovodstva, između ostalog potraživanja, i to po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospjelosti i zateznim kamatama i obveza po osnovi primljenih zajmova (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospjelosti, obračunatim kamatama). Analitičke evidencije nije potrebno voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Osim toga, vođenje analitičke evidencije potraživanja s podacima o rokovima dospjelosti preduvjet je za pravodobno poduzimanje mjera za naplatu potraživanja te preduvjet za obračun ispravka vrijednosti potraživanja.

Novi Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 158/23) na snazi je od 30. prosinca 2023., a primjenjuje se u knjigovodstvenim evidencijama od 1. siječnja 2025., dok su izmjene i dopune navedenoga Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 154/24) na snazi od 31. prosinca 2024. (dalje u tekstu: novi Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu).

Odredbama članaka 9., 13. i 14. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, na jednak je način propisano vođenje analitičkih evidencija potraživanja i obveza po osnovi primljenih zajmova.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičku evidenciju potraživanja s rokovima dospjelosti za sva potraživanja te ustrojiti analitičku evidenciju obveza po osnovi primljenih zajmova u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Podaci o imovini evidentirani u glavnoj knjizi i iskazani u finansijskim izvještajima nisu istovjetni podacima o imovini koji su evidentirani u analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine. Tako je neproizvedena dugotrajna imovina u analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine evidentirana u iznosu od 281.475,75 eura, a u glavnoj knjizi je evidentirana i u finansijskim izvještajima iskazana u iznosu od 1.192.429,63 eura, što je više za 910.953,88 eura u odnosu na analitičku evidenciju. Proizvedena dugotrajna imovina u analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine evidentirana je u iznosu od 25.796.435,33 eura, a u glavnoj knjizi je evidentirana i u finansijskim izvještajima iskazana u iznosu od 30.613.025,84 eura, što je više za 4.816.590,51 euro u odnosu na analitičku evidenciju. Osim podataka o sadašnjoj vrijednosti imovine, neusklađeni su i podaci o nabavnoj vrijednosti te ispravku vrijednosti navedene imovine.

Prema odredbi članka 6. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Također, prema odredbi članka 7. navedenog Pravilnika, pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Iz navedenog proizlazi da podaci u glavnoj knjizi i analitičkim knjigovodstvenim evidencijama trebaju biti usklađeni. Navedeno je propisano i odredbama članaka 11. i 13. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju nalaže podatke o vrijednostima nefinancijske imovine evidentirane u glavnoj knjizi i analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine te iskazane u finansijskim izvještajima međusobno uskladiti kako bi podaci bili evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u finansijskim izvještajima u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine u dijelu koji se odnosi na građevinske objekte nije u potpunosti ustrojena prema propisima o proračunskom računovodstvu jer ne sadrži potrebne podatke pojedinačno po vrsti, količini i vrijednosti pojedine imovine, a glavna knjiga ne osigurava potrebne podatke. Tako su ulaganja u istu imovinu (ambulanta u ispostavi Solin) za izradu projektne dokumentacije, nadzor nad radovima i adaptaciju prostora pedijatrije i patronaže, evidentirana u više navrata na temelju ispostavljenih računa za pojedinu vrstu obavljenih radova i usluga na navedenoj imovini, zbog čega ista jedinica imovine ima više inventurnih brojeva. Zbog navedenog, analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine ne pruža podatke po vrsti, količini i vrijednosti (nabavnoj i ispravku vrijednosti) po svakoj jedinici imovine te je otežano provođenje popisa imovine.

Prema odredbi članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obavezno vode, između ostalog, analitička knjigovodstva dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti te s drugim potrebnim podacima. Navedeno je propisano i odredbom članka 14. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičku evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) na način da svaka jedinica imovine ima jedan inventurni broj, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Prihodi ostvareni od HZZO-a u iznosu od 9.821.141,18 eura te potraživanja od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 2.621.391,80 eura za ugovorene zdravstvene usluge (usluge primarne zdravstvene zaštite koja obuhvaćaju djelatnost opće/obiteljske medicine, zdravstvene zaštite predškolske djece, zdravstvene zaštite žena i dentalne zdravstvene zaštite – polivalentne, patronažne zdravstvene zaštite, laboratorijske dijagnostike (primarne), zdravstvene njege u kući bolesnika, koordinatora za palijativnu skrb te mobilni palijativni tim; usluge provođenja specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite koje obuhvaćaju djelatnosti interne medicine, interne medicine – pulmologije, fizikalne medicine i rehabilitacije, dermatologiju i venerologiju, psihijatriju, urologiju, ortopediju, oftalmologiju, radiologiju, RTG zuba te lijeчењe hemodializom) evidentirani su na računu prihoda od HZZO-a, ali nisu raščlanjeni na analitičke račune Računskog plana na način koji omogućuje usporedbu i praćenje ostvarenja prihoda te naplate potraživanja po svim pojedinim vrstama ugovorenih zdravstvenih usluga.

Odredbom članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da su računi Računskog plana razvrstani na razrede, skupine, podskupine, odjeljke i osnovne račune, a osnovni računi iz Računskog plana mogu se raščlanjivati, prema potrebama, na analitičke i podanalitičke račune. Navedeno je propisano i odredbom članka 22. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju nalaže prihode i potraživanja od HZZO-a na temelju ugovornih obveza raščlaniti na analitičke račune Računskog plana kako bi se omogućilo praćenje i kontrola ostvarenja prihoda te naplate potraživanja po svim vrstama ugovorenih zdravstvenih usluga u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Nabava nefinancijske imovine u razdoblju od stjecanja do stavljanja u uporabu (investicije u tijeku) nije evidentirana u okviru propisanih računa imovine u pripremi, nego izravno na računima imovine u uporabi. Vrijednosno značajnije investicije u tijeku odnose se na adaptaciju prostorije za smještaj CT uređaja i uređenje sjeverne fasade zgrade ambulante u ispostavi Imotski koja je u analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine u 2023. evidentirana u listopadu, studenome i prosincu 2023. u iznosu od 85.970,00 eura i rekonstrukciju krovišta na zgradi ambulante u ispostavi Vrgorac koja je u analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine u 2022. evidentirana u iznosu od 21.043,68 eura, a u 2023. u iznosu od 78.156,22 eura. Evidentiranjem nezavršenih investicija na računima imovine u uporabi, obračun ispravka vrijednosti obavlja se na imovinu koja nije dovršena, odnosno stavljeni u uporabu.

Prema odredbi članka 28. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, na skupini računa dugotrajne nefinancijske imovine u pripremi evidentiraju se ulaganja u tijeku izrade ili nabave proizvedene dugotrajne imovine. Nakon završetka gradnje i stavljanja u uporabu, imovina se evidentira na propisanim računima nefinancijske imovine u uporabi te se obavlja ispravak vrijednosti imovine. Navedeno je propisano i odredbom članka 32. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju nalaže nabavu nefinancijske imovine, u razdoblju stjecanja do stavljanja u uporabu (aktiviranja), evidentirati u okviru računa imovine u pripremi u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Dom zdravlja koristi veći broj tuđih poslovnih prostora koji su mu dani na korištenje (na temelju ugovora o zakupu i korištenju koji su zaključeni s jedinicama lokalne samouprave, proračunskim korisnicima županijskog i državnog proračuna, Splitsko-makarskom nadbiskupijom te fizičkim osobama), dva vozila na temelju ugovora o leasingu te medicinsku i drugu opremu na temelju ugovora o najmu (vrijednosno značajnija odnosi se na aparate za hemodijalizu), ali nije ustrojio evidenciju tuđe imovine dobivene na korištenje niti je navedenu tuđu imovinu evidentirao u poslovnim knjigama i iskazao u financijskim izvještajima na računu izvanbilančnih zapisa. Dom zdravlja ne raspolaže dokumentacijom iz koje bi bilo vidljivo je li imovina koju koristi i koja je u vlasništvu jedinica lokalne samouprave te proračunskih korisnika županijskog i državnog proračuna evidentirana u njihovim poslovnim knjigama.

Nadalje, u poslovnim knjigama nisu evidentirani ni u financijskim izvještajima iskazani dati i primljeni instrumenti osiguranja plaćanja (bankarske garancije i zadužnice), iako je uvidom u pojedine ugovore o uslugama tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata te najmu vozila i aparata za hemodijalizu, utvrđeno da je Dom zdravlja ugovorio primanje i davanje instrumenata osiguranja plaćanja. Evidentiranje instrumenata osiguranja plaćanja na računima izvanbilančnih zapisa osigurava praćenje poslovnih promjena koje nemaju izravan utjecaj na bilančnu poziciju, a u budućnosti mogu poprimiti obilježje koje može utjecati na poziciju bilance.

Prema odredbama članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih finansijskih instrumenata (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospjelosti, stanjima) te ostale pomoćne evidencije prema posebnim propisima i svojim potrebama. Navedeno je propisano i odredbama članaka 14. i 15. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Odredbom članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to: tuđa imovina dobivena na korištenje, dana jamstva, kreditna pisma, instrumenti osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i drugi izvanbilančni zapisi. Navedeno je propisano i odredbom članka 109. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti pomoćnu evidenciju tuđe imovine dobivene na korištenje. Nadalje, nalaže tuđu imovinu dobivenu na korištenje te dane i primljene instrumente osiguranja plaćanja evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u finansijskim izvještajima u okviru izvanbilančnih zapisa u skladu odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Prihodi u iznosu od 831.593,47 eura, rashodi u iznosu od 163.324,38 eura, imovina u iznosu od 47.233,75 eura i obveze u iznosu od 343.966,19 eura nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana te su pogrešno iskazani i u finansijskim izvještajima.

U okviru prihoda od nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza (na računu prihoda od HZZO-a na temelju ugovornih obveza) evidentirani su prihodi od dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 831.593,47 eura, koji su trebali biti evidentirani u okviru prihoda po posebnim propisima. Navedeno je utjecalo na strukturu iskazanih prihoda za 2023. Nadalje, u okviru navedenih prihoda od HZZO-a na temelju ugovornih obveza evidentirani su primljeni predujmovi od HZZO-a za provođenje specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite (opći stacionari, rodilište i palijativna skrb) u iznosu od 343.966,19 eura koji su trebali biti evidentirani u okviru obveza za primljene predujmove, što je utjecalo na visinu prihoda, viška prihoda i obveza za 2023. te su za navedeni iznos prihodi i višak prihoda više iskazani, a obveze su manje iskazane u finansijskim izvještajima.

U prethodnim godinama u poslovnim knjigama obveze za primljene predujmove u iznosu od 3.000.360,77 eura nisu evidentirane na propisanim računima Računskog plana. Primljene predujmove u prethodnim godinama Dom zdravlja je evidentirao na računu prihoda od HZZO-a na temelju ugovornih obveza, umjesto u okviru obveza za primljene predujmove. Prema ovjerenom Zapisniku o usklađenju obveza i potraživanja na dan 31. prosinca 2023., obveze za predujmove prema HZZO-u za provođenje specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite početkom 2023. iznosile su 3.000.360,77 eura, a koncem 2023. iznose 3.344.326,96 eura. Zbog pogrešnog evidentiranja primljenih predujmova od HZZO-a, obveze i preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina su u poslovnim knjigama evidentirane i u finansijskim izvještajima iskazane manje za 3.000.360,77 eura.

Nadalje, na računu rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja evidentirani su rashodi za radove adaptacije i uređenja dvije ordinacije obiteljske medicine u Splitu u iznosu od 124.690,63 eura te usluge nadzora nad radovima u iznosu od 2.437,50 eura. Pregledom dostavljenog troškovnika za navedene radove te skica postojećeg i projektnog stanja, utvrđeno je da su, između ostalog, radovi uključivali i rušenje zidova te zidanje novih zidova. Isto tako, na računu rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja evidentirani su rashodi za radove izmjene krovista na ambulanti u ispostavi Dicmo u iznosu od 36.196,25 eura. Revizijom je utvrđeno da navedene nekretnine nisu u vlasništvu Doma zdravlja, već su u vlasništvu Republike Hrvatske i Općine Dicmo.

S obzirom na to da radovi adaptacije i uređenja dviju ordinacija obiteljske medicine u Splitu i izmjene krovista na ambulanti u ispostavi Dicmo predstavljaju ulaganja kojima se znatno poboljšavaju funkcionalna svojstva imovine, navedeni rashodi trebali su biti evidentirani na računu rashoda za ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja i obveza za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine te na računima ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja i vlastitih izvora (ovisno o izvorima financiranja).

Na računu rashoda za dodatna ulaganja na građevinskim objektima evidentirana su ulaganja u adaptaciju stana za potrebe smještaja liječnika u ispostavi Imotski u iznosu od 47.233,75 eura, a istodobno su evidentirana i na imovini u okviru građevinskih objekata na računu poslovnih objekata, umjesto na računu stambenih objekata.

Zbog pogrešnog evidentiranja, u finansijskim izvještajima za 2023. manje su iskazane obveze za primljene predujmove za 3.344.326,96 eura, preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina za 3.000.360,77 eura, nefinansijska imovina i vlastiti izvori za 163.324,38 eura, a prihodi i višak prihoda za 2023. više za 343.966,19 eura.

Prema odredbama članaka 4. i 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Računskim planom proračuna utvrđene su brojčane označke i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke. Navedeno je propisano i odredbama članaka 3. i 22. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju nalaže prihode, rashode, imovinu i obveze evidentirati na propisanim računima Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kako bi poslovne knjige i finansijski izvještaji pružili objektivnu i realnu sliku finansijskog položaja i poslovanja Doma zdravlja.

Pojedina finansijska imovina u poslovnim knjigama je evidentirana i u finansijskim izvještajima iskazana u netočnom iznosu. Tako su u okviru finansijske imovine u poslovnim knjigama evidentirana i u finansijskim izvještajima iskazana potraživanja od HZZO-a za refundaciju bolovanja preko 42 dana u iznosu od 66.695,86 eura iako su naplaćena u svibnju 2022. te dionice i udjeli u glavnici u iznosu od 21.346,02 eura iako Dom zdravlja nema dionice i udjele u svom vlasništvu.

Naime, prema podacima o stanju računa ulagatelja koji vodi Središnje klirinško depozitarno društvo d.d., Zagreb, dionice hotelsko-turističkog trgovackog društva koje je Dom zdravlja imao u prethodnim godinama, prodane su 2013. u iznosu od 143.017,47 kn (18.981,68 eura), dok drugih dionica nije imao u vlasništvu. Osim toga, potraživanja za više plaćene poreze i doprinose na 31. prosinca 2023. prema porezno-knjigovodstvenoj kartici koju vodi Porezna uprava iznose 69.163,07 eura, a u poslovnim knjigama su evidentirana i u finansijskim izvještajima iskazana u iznosu od 93.664,82 eura, odnosno više za 24.501,75 eura.

Prema odredbi članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Navedeno je propisano i odredbom članka 3. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, odredbom članka 3. Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu propisano je da je osnovna svrha finansijskih izvještaja dati informacije o finansijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Državni ured za reviziju nalaže naplaćena potraživanja od HZZO-a za refundaciju bolovanja preko 42 dana i dionice i udjele koje nema u svom vlasništvu isknjižiti iz poslovnih knjiga te uskladiti potraživanja za više plaćene poreze i doprinose s evidencijom Porezne uprave, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kako bi finansijski izvještaji dali pouzdane informacije o finansijskom položaju Doma zdravlja.

Ukupna potraživanja koncem 2023. iskazana su u iznosu od 5.352.271,29 eura, od čega se na ispravak vrijednosti potraživanja odnosi 1.696.698,99 eura (u 2023. u iznosu od 734.778,09 eura) te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 3.655.572,30 eura. Ispravak vrijednosti proveden je za potraživanja za prihode poslovanja starosti od jedne do tri godine po stopi od 50,0 % te starija od tri godine po stopi od 100,0 %.

Revizijom je utvrđeno da Dom zdravlja ima potraživanja starija od godinu dana (primjerice, potraživanja za prihode od prodaje proizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 37.456,77 eura, potraživanja za predujmove u iznosu od 35.222,38 eura i potraživanja od HZZO-a za plaće specijalizanata u iznosu od 16.901,46 eura) za koje je propisana obveza ispravka vrijednosti, a ispravak vrijednosti za navedena potraživanja nije proveden. Na navedeni način manje je iskazan ispravak vrijednosti potraživanja i više su iskazana potraživanja nakon ispravka vrijednosti.

Odredbama članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da se ispravak vrijednosti potraživanja provodi na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko godine dana i pokretanja stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 %, a iznad tri godine vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %. Ako je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 75,0 %. Odredbama članka 129. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da se ispravak vrijednosti potraživanja provodi na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko dvije godine i pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom.

Ako se s naplatom potraživanja kasni više od dvije godine i ako je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi ispravak vrijednosti potraživanja za sva potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Za pojedina potraživanja prenesena su stanja iz prethodnih godina te s obzirom na to da tijekom 2023. nije bilo poslovnih promjena, stanje koncem tekuće godine ostalo je nepromijenjeno. Tako je u okviru ostalih potraživanja evidentirano stanje potraživanja za predujmove u iznosu od 35.222,38 eura te potraživanja od HZZO-a za plaće specijalizanata u iznosu od 16.901,46 eura za koja Dom zdravlja ne raspolaže knjigovodstvenom dokumentacijom (ispravama) iz koje bi bilo vidljivo na što se navedena potraživanja odnose.

Prema odredbama članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna isprava je ona koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Navedeno je propisano i odredbom članka 6. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju preporučuje pribaviti dokumentaciju na temelju koje su potraživanja za predujmove i druga potraživanja evidentirana u poslovnim knjigama, kako bi se potvrdila opravdanost evidentiranja u poslovnim knjigama. Nadalje, nalaže evidentiranje u poslovnim knjigama na temelju uredne i vjerodostojne dokumentacije, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U poslovnim knjigama su evidentirani i u finansijskim izvještajima iskazani depoziti u tuzemnim kreditnim i ostalim finansijskim institucijama u iznosu od 253.153,06 eura. Odnose se na depozit u banci koja je u stečaju od travnja 1999. Prema završnom izvješću stečajnog upravitelja banke iz veljače 2023., potraživanje Doma zdravlja nalazi se u V. (zadnjem) isplatnom razredu te iznosi 268.565,66 eura, odnosno više za 15.412,60 eura nego je evidentirano u poslovnim knjigama i iskazano u finansijskim izvještajima Doma zdravlja. Banka je brisana iz sudskog registra u travnju 2024., a nakon završne diobe, tražbine V. razreda su, između ostalog, ostale nepodmirene jer stečajna masa nije bila dovoljna za podmirenje svih obveza banke.

Potraživanja koja su u poslovnim knjigama evidentirana i u finansijskim izvještajima iskazana bez pravne osnove, nisu isknjižena iz poslovnih knjiga Doma zdravlja. Tako je u okviru potraživanja za prihode poslovanja, u poslovnim knjigama evidentirano potraživanje od četiri zakupnika (za ljekarničku djelatnost) u iznosu od 282.343,86 eura iz prethodnih godina (od 2007. do 2013.) za koja je u prosincu 2019. povjerenstvo za otpis potraživanja (koje je imenovalo Upravno vijeće) dalo prijedlog za storniranje navedenih potraživanja u poslovnim knjigama Doma zdravlja.

Prema zapisniku povjerenstva, potraživanja se odnose na razliku zakupnine koju su ljekarne plaćale prema tada važećem ugovoru i računa za zakupninu koji je Dom zdravlja ispostavljao na temelju Odluke o utvrđivanju pojedinačnih iznosa zakupnine za ljekarničku djelatnost, koju je donijelo Upravno vijeće u travnju 2007. Isto tako, u okviru potraživanja za prihode poslovanja, evidentirana su sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 119.147,39 eura koja se odnose na potraživanja od zakupnika zbog pogrešno obračunanog PDV-a iz prethodnih godina.

Prema odredbama članka 17. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, imovina, obveze i vlastiti izvori određuju finansijski položaj proračuna odnosno proračunskih korisnika, a imovina jesu resursi koje kontrolira proračun odnosno proračunski korisnici kao rezultat prošlih događaja i od kojih se očekuju buduće koristi u obavljanju djelatnosti. Prema odredbama 24. i 26. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, stanje imovine i obveza temelj je za izračunavanje pokazatelja održivosti aktivnosti proračuna i proračunskih korisnika, a to su: finansijska neto vrijednost (razlika između finansijske imovine i obveza) i neto vrijednost (razlika između ukupne imovine i obveza), a imovina jesu resursi koje kontrolira obveznik proračunskog računovodstva kao rezultat prošlih događaja i od kojih se očekuju buduće koristi u obavljanju djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje iz poslovnih knjiga isknjižiti vrijednost depozita i potraživanja bez pravne osnove kako bi vrijednost navedene imovine Doma zdravlja bila realno iskazana.

U poslovnim knjigama evidentirani su rashodi u iznosu od 48.424,29 eura koji su nastali i odnose se na poslovne događaje iz 2022. Tako su u poslovnim knjigama evidentirani rashodi za utrošenu električnu energiju u iznosu od 38.223,55 eura, zdravstvene usluge u iznosu od 5.887,87 eura (izrada dentalnih proteza u iznosu od 2.958,80 eura, laboratorijske usluge u iznosu od 2.796,35 eura i mikrobiološko ispitivanje u iznosu od 132,72 eura) te komunalne usluge u iznosu od 4.312,87 eura (opskrba vodom u iznosu od 2.243,95 eura, odvoz otpada u iznosu od 1.306,54 eura, hortikultурno uređenje okoliša ambulante u Imotskom u iznosu od 413,10 eura te komunalna naknada i naknada za uređenje voda u iznosu od 349,28 eura), koji su trebali biti evidentirani u 2022. jer se računi odnose na razdoblje od svibnja do prosinca 2022. Primljene kapitalne donacije medicinske opreme u iznosu od 7.246,93 eura evidentirane su na računu rashoda za nabavu nefinansijske imovine, imovine i vlastitih izvora. Istovremeno, primljene kapitalne donacije evidentirane su na računu obveza za nabavu nefinansijske imovine, a trebale su biti evidentirane na računu prihoda od kapitalnih donacija. Zbog pogrešnog evidentiranja, u finansijskim izvještajima za 2023. manje su iskazani ukupni prihodi za 7.246,93 eura, višak prihoda i primitaka za 55.671,22 eura te preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina za 48.424,29 eura, dok su rashodi iskazani više za 48.424,29 eura i obveze za 7.246,93 eura.

Prema odredbama članka 20. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, rashodi se iskazuju uz primjenu modificiranoga računovodstvenog načela nastanka događaja odnosno na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, a za donacije nefinansijske imovine iskazuju se prihodi i rashodi.

Prema odredbama članka 55. navedenog Pravilnika, dobivena dugotrajna nefinancijska imovina evidentira se odobravanjem odgovarajućeg računa prihoda poslovanja i zaduživanjem odgovarajućeg računa rashoda za nabavu dugotrajne nefinancijske imovine. Istovremeno se za primljenu imovinu zadužuje odgovarajući račun nefinancijske imovine u razredu 0, a odobrava odgovarajući račun vlastitih izvora u razredu 9. Nadalje, prema odredbi članka 70. donacije su sredstva koja, bez obveze vraćanja, proračun i proračunski korisnici dobiju od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna. Navedeno je propisano i odredbama članaka 84. i 110. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati rashode uz primjenu modificiranog računovodstvenog načela nastanka događaja i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, nalaže za primljene donacije nefinancijske imovine evidentirati prihode i rashode, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Rashodi za usluge ostvareni su u iznosu od 4.371.831,71 euro. Vrijednosno značajnije odnose se na zdravstvene usluge u iznosu od 975.591,29 eura, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 639.721,73 eura, zakupnine i najamnine u iznosu od 486.908,67 eura, komunalne usluge u iznosu od 402.259,43 eura, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 307.224,24 eura te druge usluge u iznosu od 1.048.473,25 eura.

Rashodi u iznosu od 122.834,30 eura evidentirani su u poslovnim knjigama na temelju računa koji sadrže ugovoreni iznos, ali ne sadrže specifikaciju obavljenih usluga odnosno vrstu usluge, jediničnu cijenu, količinu te datum obavljanja usluge.

U okviru rashoda za druge usluge ostvareni su rashodi za usluge čišćenja objekta Hospicij Matošić u iznosu od 47.121,51 euro. Uslugu čišćenja obavlja je pružatelj usluga na temelju ponude i narudžbenice prema uvjetima iz ugovora koji je bio na snazi do svibnja 2022. Pružatelj usluga ispostavio je 12 računa za 2023., ali računi ne sadrže specifikaciju obavljenih usluga odnosno vrstu usluge, jediničnu cijenu, količinu te datum obavljanja usluge.

U okviru rashoda za računalne usluge evidentirani su rashodi za usluge održavanja i podrške za operativni sistem i programe za 35 računala u ravnateljstvu, izrade sigurnosnih kopija i arhiviranja podataka te održavanja lokalnih servera i programsku podršku za servere u iznosu od 46.240,54 eura, na temelju ugovora zaključenih u studenome 2022. i studenome 2023. U ugovorima zaključenima s pružateljem usluge ugovoren je plaćanje u paušalnom iznosu, ali nije utvrđena obveza dostavljanja specifikacije obavljenih usluga uz mjesecne račune. Ispostavljeni računi sadrže ugovoreni iznos, ali ne sadrže vrstu odnosno specifikaciju obavljenih usluga (vrstu usluge, jediničnu cijenu, količinu, datum i mjesto obavljanja usluge).

Nadalje, u okviru rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja evidentirani su rashodi za usluge tekućeg održavanja medicinsko-tehničke opreme u ordinacijama dentalne medicine u iznosu od 29.472,25 eura.

Ugovorene su usluge preventivnog pregleda jednom godišnje te ukazivanje na potrebu zamjene dijelova čija neispravnost može ugroziti sigurnost pri radu ili prouzročiti veće kvarove, kao i otklanjanje kvara koji ometa rad opreme te osiguravanje rezervnih dijelova za uređaje. S pružateljem usluge ugovoren je godišnji iznos za pružanje usluga te plaćanje u jednakim mjesecnim iznosima, a uz svaki račun mora biti priložen radni nalog s podacima o mjestu pružanja usluge, uređaju na kojem su obavljeni popravci i satima rada. Ispostavljeni računi sadrže ugovoreni iznos, ali ne i vrstu odnosno specifikaciju obavljenih usluga (mjesto pružanja usluge, uređaj na kojem su obavljeni postupci, sate rada, datum obavljanja usluge), a uz ispostavljene račune nisu priloženi radni nalozi.

Prema odredbama članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, evidentiranje u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, urednim, istinitim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna isprava je ona koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Navedeno je propisano i odredbama članka 6. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju nalaže za usluge čišćenja objekta Hospicija Matošić i računalne usluge zaključiti ugovore o pružanju usluga s utvrđenim cijenama pojedinih usluga i obvezom ispostavljanja računa sa specifikacijom obavljenih usluga ili na drugi način osigurati specifikaciju obavljenih usluga kako bi se evidentiranje poslovnih događaja temeljilo na urednim i vjerodostojnim knjigovodstvenim ispravama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Nadalje, nalaže za usluge tekućeg održavanja medicinsko-tehničke opreme uz ispostavljene račune zatražiti i ovjerene radne naloge s podacima o mjestu pružanja usluge, uređaju na kojem su obavljeni popravci i utrošenim satima rada u skladu sa zaključenim ugovorom.

- Popis imovine i obveza

Ravnatelj je u listopadu 2023. donio Odluku o provođenju popisa imovine i obveza za 2023. te je imenovao središnje i četiri povjerenstva za popis (glavno povjerenstvo za popis nefinansijske imovine; povjerenstvo za popis građevinskih objekata, zemljišta, materijalne imovine, potraživanja i obveza te sudskih sporova u tijeku; povjerenstvo za popis novca na računu i blagajni, depozita i jamčevnih pologa, potraživanja od zaposlenih, danih zajmova, vrijednosnih papira te dionica i udjela u glavnici te povjerenstvo za popis zaliha). Prema navedenoj Odluci, rok za obavljanje popisa je 31. siječnja 2024., a rok za sastavljanje i dostavu objedinjenog izvješća o popisu ravnatelju je 1. veljače 2024. U prosincu 2023. ravnatelj je donio dodatak Odluci o provođenju popisa imovine i obveza za 2023., prema kojoj popis treba obaviti do 15. travnja 2024., a izvješća dostaviti središnjem povjerenstvu do 17. travnja 2024. koje će sastaviti cjelovito izvješće o popisu i predati ga ravnatelju najkasnije do 29. travnja 2024.

Revizijom je utvrđeno da je obavljen popis postrojenja i opreme, prijevoznih sredstava i zaliha za obavljanje djelatnosti koji su u poslovnim knjigama evidentirani u iznosu od 8.469.334,84 eura, dok za druge vrste nefinansijske imovine (neproizvedenu dugotrajnu imovinu, građevinske objekte, knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti te nematerijalnu proizvedenu imovinu), finansijsku imovinu, obveze i izvanbilančne zapise koji su u poslovnim knjigama evidentirani u iznosu od 34.611.487,55 eura, popis nije obavljen.

Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2024.) Središnje povjerenstvo nije sastavilo cjelovito izvješće o popisu.

Trebalo je obaviti cjelovit popis imovine i obveza te utvrditi rokove za popis koji bi omogućili da se rezultati godišnjeg popisa evidentiraju u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima za 2023.

Prema odredbi članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, popis imovine i obveza mora se sastaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance. Prema odredbama članka 221. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, popis imovine i obveza je postupak utvrđivanja stvarnog stanja imovine, obveza i vlastitih izvora prema kojem se postojeća knjigovodstvena stanja svode na popisom utvrđena stvarna stanja, kako bi godišnji finansijski izvještaji bili realni i objektivni.

Obveznici primjene, metodologija obavljanja popisa imovine i obveza te postupci i procedure svih faza provedbe popisa uređeni su Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza, koju je Ministarstvo financija donijelo u prosincu 2015.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

4. Rashodi

4.1. Ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 35.712.905,68 eura, a vrijednosno značajniji udjeli imaju rashodi za zaposlene u iznosu od 23.686.310,26 eura ili 66,3 % i materijalni rashodi u iznosu od 9.011.543,39 eura ili 25,2 %. Utvrđene nepravilnosti odnose se na rashode za zaposlene i naknadu za prijevoz na posao i s posla.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 23.686.310,26 eura. Odnose se na brutoplaće u iznosu od 20.045.143,34 eura, doprinose na plaće u iznosu od 2.887.540,01 euro te druge rashode za zaposlene u iznosu od 753.626,91 euro.

U okviru rashoda za zaposlene evidentirani su rashodi za prekovremen rad za 2023. u iznosu od 234.654,21 euro. Prekovremen rad za 17 zdravstvenih djelatnika trajao je više od zakonom propisanog ograničenja od 180 sati godišnje, i to od 15 do 264 više sati godišnje.

Zakonom o radu propisano je moguće trajanje prekovremenog rada. Odredbama članka 65., stavaka 1., 3. i 4. Zakona o radu, propisano je da u slučaju više sile, izvanrednog povećanja opsega poslova i u drugim sličnim slučajevima prijeke potrebe, radnik je na pisani zahtjev poslodavca dužan raditi duže od punog, odnosno nepunog radnog vremena (prekovremen rad). Ako radnik radi prekovremeno, ukupno trajanje rada radnika ne smije biti duže od pedeset sati tjedno. Prekovremen rad pojedinog radnika ne smije trajati duže od sto osamdeset sati godišnje, osim ako je ugovoreno kolektivnim ugovorom, u kojem slučaju ne smije trajati duže od dvjesto pedeset sati godišnje.

Kolektivnim ugovorom za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja nije određena mogućnost trajanja prekovremenog rada zaposlenika iznad sto osamdeset sati godišnje.

Odredbama članka 49. Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja propisano je da će se osnovna plaća radniku uvećati, između ostalog, za prekovremen rad za 50,0 %. Prekovremenim radom smatra se svaki sat rada duži od predviđenog rada utvrđenog dnevnim rasporedom rada, kao i svaki sat rada duži od redovnog mjesecnog fonda radnih sati. Redovni mjesecni fond radnih sati su sati koje radnik treba odraditi u tekućem mjesecu na bazi 40-satnog radnog tjedna. Mjesecni fond radnih sati tvori umnožak radnih dana u tekućem mjesecu s 8 sati. Poslodavac je obvezan svakom radniku platiti prekovremen rad. Ako radnik to želi, poslodavac će na njegov pisani zahtjev umjesto uvećanja plaće po osnovi prekovremenog rada odobriti korištenje slobodnih dana prema ostvarenim satima prekovremenog rada u omjeru 1:1,5 (1 sat prekovremenog rada = 1 sat i 30 minuta za utvrđivanje ukupnog broja sati i slobodnih dana), sukladno mogućnostima organizacije rada.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti u cilju organiziranja prekovremenog rada djelatnika u okviru propisanog ograničenja godišnjeg broja sati rada u skladu s odredbama Zakona o radu i Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja.

Tijekom 2023. ravnatelj je dao suglasnost odnosno odobrenje za dopunski rad za obavljanje poslova iz zdravstvene djelatnosti za 12 zaposlenika (osmorici zaposlenika za rad u trgovačkim društвima koja obavljaju zdravstvenu djelatnost, dvojici zaposlenika za rad u zdravstvenim ustanovama, jednom zaposleniku za rad u odgojno-obrazovnoj ustanovi te jednom zaposleniku za rad u domu za starije i nemoćne osobe). Dom zdravlja je zaključio ugovore o međusobnim pravima i obvezama sa zdravstvenim ustanovama, trgovačkim društвima koja obavljaju zdravstvenu djelatnost, odgojno-obrazovnom ustanovom te domom za starije i nemoćne osobe kod kojih zdravstveni radnici za svoj račun obavljaju poslove iz djelatnosti poslodavca. Navedene suglasnosti izdane su na vrijeme od godine dana te pored općih podataka, sadrže podatke o radnom mjestu zaposlenika u Domu zdravlja te društвima i ustanovama s kojima su zaposlenici zaključili ugovore za obavljanje poslova iz zdravstvene djelatnosti.

Ravnatelj je u 2023. odbio dati suglasnost odnosno odobrenje za dopunski rad za obavljanje poslova iz zdravstvene djelatnosti jednom zaposleniku (jer Dom zdravlja s poliklinikom u kojoj se trebao obavljati dopunski rad nije zaključio ugovor o međusobnim pravima i obvezama), a za jednog zaposlenika zdravstvena inspekcija i Dom zdravlja utvrdili su da je obavljao dopunski rad iz zdravstvene djelatnosti bez suglasnosti ravnatelja.

Dom zdravlja nije ustrojio evidenciju odluka o davanju, uskrati i opozivu odobrenja za dopunski rad.

Prema odredbama članaka 2., 4. i 6. Pravilnika o mjerilima za davanje odobrenja zdravstvenom radniku za sklapanje poslova iz djelatnosti poslodavca, poslove iz zdravstvene djelatnosti poslodavca, za svoj račun, može obavljati zdravstveni radnik koji uredno odnosno kvalitetno, savjesno i redovito obavlja poslove iz radnog odnosa sukladno obvezama propisanim općim aktima poslodavca i ima prethodno pribavljeno odobrenje za dopunski rad ravnatelja zdravstvene ustanove u kojoj je zaposlen. Ako je poslodavac zdravstvenom radniku uskratio odobrenje za dopunski rad ili zdravstveni radnik nije podnio uredan zahtjev za izdavanje tog odobrenja, a zdravstvena inspekcija ili poslodavac utvrde da zdravstveni radnik obavlja dopunski rad za drugog poslodavca bez odobrenja za dopunski rad, poslodavac ne smije dati odobrenje za dopunski rad zdravstvenom radniku u razdoblju od dvije godine od dana kada je to utvrdila zdravstvena inspekcija ili poslodavac. Poslodavac vodi posebnu evidenciju odluka o davanju, uskrati i opozivu odobrenja za dopunski rad.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti evidenciju odluka o davanju, uskrati i opozivu odobrenja za dopunski rad u skladu s odredbama Pravilnika o mjerilima za davanje odobrenja zdravstvenom radniku za sklapanje poslova iz djelatnosti poslodavca.

- Naknada za prijevoz na posao i s posla

U okviru rashoda za naknade troškova zaposlenima evidentirani su rashodi za naknadu za prijevoz na posao i s posla u iznosu od 609.530,34 eura. Pravilnikom o plaćama, naknadama plaća i drugim materijalnim pravima radnika iz srpnja 2015., propisano je, između ostalog, da zaposlenici koji kao prijevozno sredstvo koriste privatno vozilo, naknadu troškova prijevoza na posao i s posla ostvaruju predajom ispunjenog i potpisano obrasca, na kojemu evidentiraju stvarne dolaske na posao privatnim vozilom te prijeđene kilometre za dolazak na posao i povratak s posla u prošlom mjesecu, do trećeg u mjesecu, osim u slučajevima spriječenosti kada ga predaju naknadno, nakon prestanka razloga spriječenosti. Tijekom 2023. veći dio zaposlenika, koji kao prijevozno sredstvo koriste privatno vozilo, nisu predavali ispunjene i potpisane obrasce na kojemu evidentiraju stvarne dolaske na posao privatnim vozilom te prijeđene kilometre za dolazak na posao i povratak s posla.

Državni ured za reviziju nalaže naknadu troškova prijevoza na posao i s posla, zaposlenicima koji kao prijevozno sredstvo koriste privatno vozilo, obračunati na temelju ispunjenih i potpisanih obrazaca o prijeđenim kilometrima od mjesta stanovanja do mjesta rada, koje su zaposlenici dužni sastavljati prema Pravilniku o plaćama, naknadama plaća i drugim materijalnim pravima radnika.

5. Upravljanje i raspolaganje imovinom

- 5.1. U finansijskim izvještajima koncem 2023. iskazana je vrijednost nefinansijske imovine u iznosu od 32.133.728,07 eura. Vrijednosno značajnija odnosi se na građevinske objekte (između ostalog, poslovne prostore i stanove) u iznosu od 22.343.408,00 eura.

Dom zdravlja ne raspolaže podacima o točnom broju poslovnih i stambenih objekata kojima raspolaže i upravlja. Ustrojena je analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine i pomoćna evidencija nekretnina u kojima podaci o poslovnim i stambenim objektima nisu usklađeni ni usporedivi jer se nekretnine u analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine vode prema nazivu, u pomoćnoj evidenciji nekretnina prema adresi, a druga poveznica ne postoji. Zbog navedenog, nije moguće sa sigurnošću utvrditi koji su objekti evidentirani u poslovnim knjigama.

U analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine evidentirana su 82 poslovna objekta (ambulante). Navedena evidencija sadrži inventurni broj, podatke o nazivu, lokaciji, nabavnoj vrijednosti, ispravku i sadašnjoj vrijednosti poslovnih objekata. U analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine nisu evidentirani stambeni objekti.

Pomoćna evidencija nekretnina sadrži podatke o 129 poslovnih i stambenih objekata. Navedena evidencija sadrži, između ostalog, podatke o adresi, vlasništvu, osnovi korištenja, površini, broju ordinacija koje koristi Dom zdravlja, broju ordinacija u zakupu te podatke iz katastra. Prema navedenoj evidenciji, Dom zdravlja ima u vlasništvu 27 poslovnih objekata, 17 poslovnih objekata koristi na temelju ugovora o zakupu i/ili o davanju na korištenje bez naknade, dok za druge objekte ne raspolaže podacima o osnovi korištenja. Tako su između ostalih, u pomoćnoj evidenciji nekretnina evidentirana 23 stambena objekta (za koje Dom zdravlja ne raspolaže podacima o vlasništvu, nego samo o korisnicima stanova (najvećim dijelom stanovi se ne koriste ili ih koriste zaposlenici Doma zdravlja)), 21 poslovni objekt vodi se kao društveno vlasništvo ili općenarodna imovina, 23 objekta su u vlasništvu lokalnih jedinica te šest u vlasništvu Republike Hrvatske.

S obzirom na to da podaci o pojedinim poslovnim i stambenim objektima u analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine i pomoćnoj evidenciji nekretnina nisu usporedivi, a pojedini poslovni i stambeni objekti nisu ni evidentirani u analitičkoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine, nisu osigurani točni podaci o imovini kojom Dom zdravlja raspolaže i upravlja. Potrebno je poduzeti aktivnosti za utvrđivanje točnog broja poslovnih i stambenih objekata kojima Dom zdravlja upravlja i raspolaže te poslovne i stambene objekte evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima, kako bi se osigurali točni podaci o imovini Doma zdravlja, što je preuvjet za učinkovito upravljanje i raspolaganje imovinom.

Prema odredbama članaka 4. i 18. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti) odnosno po procijenjenoj vrijednosti. Prema odredbama članaka 8. i 192. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu koji je stupio na snagu 30. prosinca 2023., a u knjigovodstvenim evidencijama u primjeni je od siječnja 2025., proračun i proračunski korisnici obvezni su, između ostalog, u svom knjigovodstvu osigurati podatke o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a promjene u obujmu imovine su događaji koji utječu na vrijednost i obujam imovine, a nisu rezultat aktivnosti odnosno transakcija.

Ministarstvo financija je 2018. donijelo Uputu o priznavanju, mjerenu i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske. Obveznici primjene navedene Upute su, između ostalog, proračunski i izvanproračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Uputom su propisani načini procjene imovine koja nije evidentirana u poslovnim knjigama, a to su interna procjena, procjena ovlaštenog procjenitelja te procjena u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano niti moguće procjenjivati.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti za utvrđivanje točnog broja poslovnih i stambenih objekata kojima Dom zdravlja upravlja i raspolaže te cjelokupnu imovinu evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o priznavanju, mjerenu i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

6. Obveze i manjak prihoda

6.1. Obveze su koncem 2023. iskazane u iznosu od 4.852.541,40 eura. Vrijednosno značajnije odnose se na obveze za nabavu medicinske opreme u iznosu od 525.264,94 eura, otplatu robnih zajmova trgovackim društvima izvan javnog sektora u iznosu od 489.014,87 eura, za nabavu medicinskog potrošnog materijala i lijekova u iznosu od 340.968,65 eura, zakupnine i najamnine u iznosu od 191.735,69 eura, usluge čišćenja i pranja u iznosu od 152.637,69 eura te za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 101.269,14 eura. Prema podacima iz Izvještaja o obvezama, na koncu 2023. dospjele obveze iznosile su 1.026.810,01 euro, od čega s prekoračenjem roka plaćanja do 60 dana u iznosu od 299.588,77 eura, od 61 do 360 dana u iznosu od 21.845,29 eura, a preko 360 dana u iznosu od 705.375,95 eura. U odnosu na prethodnu godinu, manje su za 697.227,70 eura ili 12,6 %. Potencijalne obveze u vezi sa sudskim sporovima u kojima je Dom zdravlja tuženik iskazane su u iznosu od 789.539,89 eura. Dospjeli obveze odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 515.644,36 eura (od čega su obveze za nabavu medicinskog potrošnog materijala i lijekova 19.045,95 eura) i obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 511.165,65 eura.

Osim navedenih obveza, koncem 2023. Dom zdravlja ima i obveze prema HZZO-u za primljene predujmove za provođenje liječenja u stacionaru za djelatnost rodilišta, općeg stacionara i palijativne skrbi (za koje Dom zdravlja nije izvršio usluge) iz 2023. i prethodnih godina u iznosu od 3.344.329,96 eura koje nisu evidentirane u poslovnim knjigama i iskazane u financijskim izvještajima.

S obzirom na značajan iznos obveza prema HZZO-u za primljene predujmove koje nisu evidentirane u poslovnim knjigama i iskazane u financijskim izvještajima, a za koje Dom zdravlja nije izvršio usluge, Državni ured za reviziju preporučuje u suradnji s HZZO-om poduzeti aktivnosti na iznalaženju učinkovitog načina pravdanja (zatvaranja) navedenih obveza za primljene predujmove. Nadalje, preporučuje zatražiti i zajedničko utvrđivanje osnovnih uzroka odstupanja vrijednosti izvršenih zdravstvenih usluga od vrijednosti godišnjih maksimalno ugovorenih iznosa sredstava, kako bi i način utvrđivanja godišnjih maksimalno ugovorenih iznosa sredstava Domu zdravlja bio učinkovitiji.

U 2023. Domu zdravlja doznačena su dodatna sredstva iz dijela viška prihoda Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije, za razvoj i obavljanje djelatnosti u iznosu od 2.100.000,00 eura. Navedena sredstva u cijelosti su utrošena za podmirenje dospjelih obveza prema dobavljačima. Unatoč doznačenim sredstvima, obveze su i nadalje značajne.

Prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2023., prihodi su ostvareni u iznosu od 36.658.593,10 eura (od čega prihodi od doznačenih dodatnih sredstava u iznosu od 2.100.000,00 eura), rashodi i izdaci u iznosu od 35.712.905,68 eura te je ostvaren višak prihoda u iznosu od 945.687,42 eura. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iskazan je u iznosu od 1.990.117,03 eura (od čega je u 2022. iskazan u iznosu od 1.397.626,42 eura, manjak iz prethodnih godina do 2022. u iznosu od 592.490,67 eura i korekcija smanjenjem manjka za 0,06 eura) te je manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iskazan u iznosu od 1.044.429,61 euro. S obzirom na to da je revizijom utvrđeno da je preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iskazan manje za 3.048.785,06 eura (najvećim dijelom jer su se primljeni predujmovi od HZZO-a evidentirali u okviru prihoda umjesto u okviru obveza), a da je višak prihoda za 2023. iskazan više za 288.294,97 eura (trebao je biti iskazan u iznosu od 657.392,45 eura), manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju trebao je biti iskazan u iznosu od 4.381.509,64 eura i čini 12,0 % ukupnih prihoda za 2023.

Dom zdravlja nije izradio sveobuhvatnu analizu i ocjenu postojećeg finansijskog stanja i utvrdio uzroke kumuliranog manjka prihoda te nemogućnost ispunjavanja novčanih obveza u zakonskim rokovima, kao i prijedloge mjera uštede u poslovanju radi učinkovitijeg poslovanja i podmirenja dospjelih obveza te plan provedbe navedenih mjera koji bi sadržavao način i rok provedbe utvrđenih mjera te odgovorne osobe za provedbu mjera.

S obzirom na to da je kumulirani manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju značajan, kao i iznos dospjelih obveza i potencijalnih obveza u vezi sa sudskim sporovima u kojima je Dom zdravlja tuženik te da Dom zdravlja bez dodatnih sredstava primljenih za razvoj i obavljanje djelatnosti ne ostvaruje dovoljno sredstava za redovno poslovanje, odnosno za pokriće svojih obveza, Državni ured za reviziju preporučuje u dogовору с оснивачем израдити sveobuhvatnu analizu и ocjenu postojećeg finansijskog stanja. Nadalje, preporučuje se izraditi Akcijski plan s mjerama uštede u poslovanju radi učinkovitijeg poslovanja i odrediti finansijski učinak koji bi se trebao postići provođenjem svake planirane mjere, odrediti osobe odgovorne za njihovo provođenje te pratiti i izvještavati o provedbi navedenih mjera.

7. Javna nabava

- 7.1. Dom zdravlja je javni naručitelj i obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi. Nepravilnosti i propusti utvrđene su kod Plana nabave, Registra ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, provođenja postupaka nabave, praćenja izvršenja ugovora te pribavljanja jamstva za uredno ispunjenje ugovora.

- Plan nabave

Planom nabave planirana su 193 postupka nabave roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 11.365.630,00 eura bez PDV-a. Tijekom godine doneseno je osam izmjena i dopuna navedenog Plana. Zadnjim izmjenama i dopunama Plana nabave iz prosinca 2023., procijenjena vrijednost nabave iznosila je 11.665.630,00 eura bez PDV-a. Na planirane postupke javne nabave odnosi se 8.985.972,00 eura, na postupke jednostavne nabave 2.564.249,00 eura, a na postupke izuzete od primjene Zakona o javnoj nabavi 115.409,00 eura. Plan nabave je dopunjavan za predmete nabave koji prethodno nisu bili planirani te su mijenjane i procijenjene vrijednosti nabava koje su planirane prijašnjim dopunama i izmjenama Plana nabave.

Plan nabave nije ažuriran za nabave koje su bile planirane, a za koje je bilo izvjesno da se neće realizirati u 2023. Od predmeta nabave planiranih Planom nabave za 2023. nije provedeno jedanaest postupaka nabave u vrijednosti od 2.373.327,50 eura. Prema obrazloženju Službe za nabavu, postupci nabave u vrijednosti od 996.319,50 eura (za usluge čišćenja u vrijednosti od 700.000,00 eura, medicinski potrošni materijal u vrijednosti od 200.758,50 eura i tonere u vrijednosti od 95.561,00 euro) nisu provedeni zbog manjka stručnog kadra za izradu troškovnika odnosno tehničke specifikacije predmeta nabave, postupak nabave radova za rekonstrukciju i adaptaciju ambulante u Kaštel Gomilici (zajednička nabava s Ljekarnom Splitsko-dalmatinske županije) u vrijednosti od 690.159,00 eura nije proveden jer nisu dobivene potrebne dozvole za građenje, a postupci nabave planirane vrijednosti od 686.849,00 eura (vrijednosno najznačajniji odnosi se na postupak adaptacije i rekonstrukcije dijela ambulante u kojem se obavljaju postupci hemodijalize u ispostavi Supetar u vrijednosti od 477.803,00 eura) nisu provedeni jer nisu bila osigurana sredstva.

Nadalje, tijekom 2023. provedeno je pet postupaka nabave radova ukupne vrijednosti od 34.598,00 eura (bez PDV-a), kojima je pojedinačna vrijednost veća od 2.650,00 eura, koji nisu planirani Planom nabave za 2023.

Odredbama članka 28. Zakona o javnoj nabavi, propisano je, između ostalog da je naručitelj obvezan donijeti plan nabave za proračunsku ili poslovnu godinu te ga ažurirati po potrebi. U planu nabave navode se svi predmeti nabave čija je vrijednost jednak ili veća od 2.650,00 eura.

Plan nabave donosi se za proračunsku godinu kako bi se učinkovito i transparentno upravljalo postupcima nabave i gospodarskim subjektima pružile informacije o postupcima nabave, predmetima nabave i njihovim procijenjenim vrijednostima u svrhu pravovremene pripreme i predaje ponuda. Prema navedenom plan nabave predstavlja stvarne i objedinjene potrebe naručitelja.

Državni ured za reviziju nalaže ažurirati plan nabave prema potrebi kako ne bi sadržavao postupke nabave roba, usluga i radova za koje je izvjesno da neće biti provedeni u tekućoj proračunskoj godini u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Nadalje, nalaže u planu nabave navesti sve predmete nabave čija je vrijednost jednak ili veća od 2.650,00 eura u skladu s odredbama navedenog Zakona.

Planom nabave za 2023. planirani su postupci nabave usluga održavanja i podrške za operativni sistem i programe za 35 računala u ravnateljstvu procijenjene vrijednosti od 11.946,00 eura, izrade sigurnosnih kopija i arhiviranja podataka na navedenih 35 računala procijenjene vrijednosti od 11.946,00 eura te održavanje lokalnih servera i programske podrške za servere procijenjene vrijednosti od 12.583,00 eura. Dom zdravlja proveo je tri postupka jednostavne nabave ukupne procijenjene vrijednosti od 36.475,00 eura bez PDV-a, upućivanjem poziva na dostavu ponuda jednom gospodarskom subjektu. Na temelju dobivenih ponuda zaključena su tri ugovora s istim pružateljem usluga, svaki u iznosu od 13.200,00 eura.

Predmeti nabave usluga održavanja i podrške za operativni sistem i programe za 35 računala u ravnateljstvu, izrade sigurnosnih kopija i arhiviranja podataka na navedenih 35 računala te održavanje lokalnih servera i programske podrške za servere planirani su Planom nabave za 2023. u više postupaka, iako predstavljaju tehničku, tehnološku, oblikovnu, funkcionalnu odnosno objektivno odredivu cjelinu.

Također, Planom nabave za 2023. planirana su četiri postupka nabave za najam informatičkog programa za ordinacije dentalne zaštite ukupne procijenjene vrijednosti od 28.206,00 eura bez PDV-a. Provedeno je 12 postupaka jednostavne nabave, upućivanjem poziva na dostavu ponuda jednom gospodarskom subjektu. Na temelju dobivenih ponuda, zaključeno je 12 ugovora s istim pružateljem usluga, ukupne vrijednosti od 33.600,00 eura.

Predmeti nabave najma informatičkog programa za ordinacije dentalne zaštite planirani su Planom nabave za 2023. u više postupaka, iako predstavljaju tehničku, tehnološku, oblikovnu, funkcionalnu odnosno objektivno odredivu cjelinu.

Prema odredbi članka 203. Zakona o javnoj nabavi, javni naručitelj određuje predmet nabave na način da predstavlja tehničku, tehnološku, oblikovnu, funkcionalnu ili drugu objektivno odredivu cjelinu.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi predmet nabave na način da predstavlja tehničku, tehnološku, oblikovnu, funkcionalnu ili drugu objektivno odredivu cjelinu, kako bi se planom nabave objedinile istovrsne robe, valjano odredila procijenjena vrijednost te odredio i proveo odgovarajući postupak nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- Registrar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma

Registrar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma ne ažurira se redovno. Za 58 zaključenih ugovora ukupne vrijednosti od 1.418.399,28 eura s PDV-om, u Registru ugovora nisu navedeni podaci o tome kada je ugovor izvršen u cijelosti ili navod da je raskinut prije isteka roka na koji je zaključen te o ukupno isplaćenom iznosu ugovaratelu s PDV-om. Nadalje, u Registru ugovora nisu navedeni zaključeni ugovori za usluge najma aparata za hemodijalizu za ambulantne u ispostavama u Trogiru, Makarskoj, Imotskom i Hvaru u ukupnoj vrijednosti od 52.853,04 eura, ugovor za usluge najma programskog rješenja za telefonsko naručivanje lijekova u vrijednosti od 17.872,68 eura te pet ugovora zaključenih za nabavu radova tekućeg održavanja ukupne vrijednosti od 34.598,00 eura, kojima je pojedinačna vrijednost veća od 2.650,00 eura.

Odredbom članka 28., stavaka 2. i 5. Zakona o javnoj nabavi, propisano je da je naručitelj obvezan ažurno voditi registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma te da se u registru ugovora navode svi predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 2.650,00 eura.

Prema odredbama članaka 5. i 6. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, između ostalog, sadrži datum kada je ugovor izvršen u cijelosti ili navod da je isti raskinut prije isteka roka na koji je zaključen te ukupni isplaćeni iznos ugovaratelju s PDV-om na temelju zaključenog ugovora. Naručitelj je obvezan ažurirati registar ugovora prema potrebi, a najmanje jedanput u šest mjeseci.

Državni ured za reviziju nalaže u Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma pravodobno unosi podatke o postupcima jednostavne nabave čija je procijenjena vrijednost bez PDV-a jednaka ili veća od 2.650,00 eura, kao i podatke o datumu izvršenja ugovora ili navod da je isti raskinut te ukupno isplaćenom iznosu ugovaratelju s PDV-om u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta.

- Provedba postupaka nabave

U prosincu 2022. Upravno vijeće donijelo je Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave, kojim je određeno da se postupci nabave roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti manje od 2.654,00 eura (bez PDV-a) provode izdavanjem narudžbenice jednom gospodarskom subjektu. Postupci nabave roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 2.654,00 eura (bez PDV-a), a manje od 13.272,00 eura (bez PDV-a) provode se upućivanjem poziva na dostavu ponuda jednom gospodarskom subjektu. Postupci nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 13.272,00 eura (bez PDV-a), a manje od 23.540,00 eura (bez PDV-a) za robe i usluge odnosno manje od 66.360,00 eura (bez PDV-a) za radove provodi se objavlјivanjem poziva na dostavu ponuda na mrežnoj stranici Doma zdravlja ili u Električkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske ili upućivanjem poziva na dostavu ponuda na dokaziv način na adrese najmanje tri gospodarska subjekta. Iznimno, ovisno o prirodi predmeta nabave i razini tržišnog natjecanja, poziv na dostavu ponuda može se uputiti manjem broju gospodarskih subjekata. Kriterij za odabir ponuda je najniža cijena.

Prema usmenom obrazloženju voditeljice Službe za nabavu, kao i na temelju pregledanog uzorka provedenih postupaka jednostavne nabave, utvrđeno je da Dom zdravlja u 2023. nije objavljivao pozive na dostavu ponuda, za postupke nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 13.272,00 eura (bez PDV-a), a manje od 23.540,00 eura (bez PDV-a) za robe i usluge odnosno manje od 66.360,00 eura (bez PDV-a) za radove na svojoj mrežnoj stranici ni u Električkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, već je upućivao pozive na dostavu ponuda električkom poštom na adrese tri gospodarska subjekta.

Prema odredbi članka 15. Zakona o javnoj nabavi, pravila, uvjete i postupke jednostavne nabave utvrđuje naručitelj općim aktom, uzimajući u obzir načela javne nabave te mogućnost primjene električkih sredstava komunikacije. Objava poziva na dostavu ponuda na mrežnoj stranici mogla bi utjecati na veći broj ponuda jer bi na taj način informacija o potrebama za nabavu bila dostupna većem broju subjekata.

Svi registrirani javni naručitelji mogu od lipnja 2021. provoditi postupke jednostavne nabave kao cjeloviti postupak sve do objave obavijesti o dodijeljenim ugovorima u okviru izdvojenog modula u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Revizijskim postupcima pregledano je 13 postupaka javne nabave na temelju kojih je zaključeno 13 ugovora u ukupnoj vrijednosti od 5.074.045,32 eura bez PDV-a, 28 postupaka jednostavne nabave na temelju kojih je zaključeno 49 ugovora u ukupnoj vrijednosti od 585.670,30 eura bez PDV-a te vrijednost nabave na temelju izdanih narudžbenica u iznosu od 80.805,65 eura bez PDV-a.

Nabava usluga čišćenja planirana je Planom nabave za 2023. u vrijednosti od 700.000,00 eura bez PDV-a, provedbom postupka javne nabave. Tijekom 2023. nabavljene su usluge čišćenja u iznosu od 918.217,47 eura bez PDV-a, na temelju narudžbenica i prema uvjetima iz ugovora s dobavljačem, a kojem je rok istekao u svibnju 2022. Za nabavu usluga čišćenja trebalo je provesti postupak javne nabave.

Nabava medicinskog potrošnog materijala planirana je Planom nabave za 2023. u vrijednosti od 1.588.208,00 eura bez PDV-a. Tijekom 2023. nabavljeno je medicinskog potrošnog materijala u vrijednosti od 1.670.678,79 eura bez PDV-a. Nabava medicinskog potrošnog materijala u vrijednosti od 408.385,30 eura bez PDV-a obavljena je, na temelju narudžbenica, bez provođenja postupka javne nabave. Vrijednosno značajniji medicinski potrošni materijal odnosi se na zavojni materijal u vrijednosti od 154.137,26 eura, sanitetski materijal u vrijednosti od 80.517,25 eura te laboratorijski materijal u vrijednosti od 72.370,41 euro.

Nabava tonera planirana je Planom nabave za 2023. u vrijednosti od 95.561,00 euro bez PDV-a. Tijekom 2023. nabavljeno je tonera u vrijednosti od 110.206,66 eura bez PDV-a. Nabava tonera obavljena je na temelju narudžbenica, od tri dobavljača, bez provođenja postupka javne nabave.

Prema odredbi članka 6. Zakona o javnoj nabavi, Dom zdravlja je kao javni naručitelj u obvezi primjenjivati odredbe navedenog Zakona, a prema odredbama članka 4. navedenog Zakona, u odnosu na sve gospodarske subjekte obvezan je poštovati načelo slobode kretanja robe, načelo slobode poslovnog nastana i načelo slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze, kao što su načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti. Javna nabava ne smije biti osmišljena s namjerom izbjegavanja primjene navedenog Zakona ili izbjegavanja primjene pravila o javnoj nabavi male, odnosno velike vrijednosti ili s namjerom da se određenim gospodarskim subjektima neopravdano da prednost ili ih se stavi u nepovoljan položaj. Naručitelj je obvezan primjenjivati odredbe navedenog Zakona na način koji omogućava učinkovitu javnu nabavu te ekonomično i svrhovito trošenje javnih sredstava.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi postupke nabave usluga (usluga čišćenja) te roba (medicinskog potrošnog materijala i tonera) u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- Praćenje izvršenja ugovora

Dom zdravlja ne prati izvršenje ugovora o javnoj nabavi jer nema ustrojenu evidenciju putem koje bi se pratilo i kontroliralo (količinski i vrijednosno) cjelovito i pojedinačno izvršenje ugovora o javnoj nabavi roba, radova i usluga.

Odredbama članka 313. Zakona o javnoj nabavi, propisano je da je javni naručitelj, između ostalog, obvezan kontrolirati je li izvršenje ugovora o javnoj nabavi u skladu s uvjetima određenima u dokumentaciji o nabavi i odabranom ponudom.

Uspostava sustava praćenja realizacije ugovora o javnoj nabavi te ustrojavanje evidencije putem koje bi se pratilo i kontroliralo (količinski i vrijednosno) cjelovito i pojedinačno izvršenje ugovora o javnoj nabavi roba, radova i usluga omogućilo bi pravodobno pokretanje postupaka javne nabave.

Državni ured za reviziju nalaže kontrolirati izvršenje ugovora o javnoj nabavi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Nadalje, preporučuje ustrojiti evidencije za cjelovito i pojedinačno praćenje izvršenja ugovora o javnoj nabavi, što bi omogućilo kontrolu realizacije ugovora i pravodobno pokretanje postupaka javne nabave.

- Pribavljanje jamstva za uredno ispunjenje ugovora

Dom zdravlja je u lipnju 2023. s trgovačkim društvom zaključio ugovor o najmu programskih rješenja u iznosu od 10.488,00 eura bez PDV-a te ugovor o ažuriranju programskih rješenja u iznosu od 10.488,00 eura bez PDV-a, za 48 ordinacija obiteljske medicine, sedam pedijatrijskih ordinacija, sedam ginekoloških ordinacija te COVID ambulantu na području grada Splita. Ugovori su zaključeni na rok do konca siječnja 2024., na temelju poziva na dostavu ponuda koji je upućen jednom gospodarskom subjektu. Prema navedenim ugovorima, trgovačko društvo bilo je obvezno u roku od deset dana od zaključivanja ugovora dostaviti jamstvo za uredno ispunjenje ugovora za slučaj povrede ugovornih obveza u iznosu od 10,0 % od ugovorene vrijednosti bez PDV-a te ako navedena jamstva ne dostavi u utvrđenom roku, Dom zdravlja može raskinuti ugovor. Do konca siječnja 2024. Dom zdravlja nije pribavio ugovorene instrumente osiguranja urednog ispunjenja ugovora.

Državni ured za reviziju nalaže pribavljati ugovorena jamstva za uredno ispunjenje ugovora za slučaj povrede ugovornih obveza u skladu sa zaključenim ugovorima, kako bi se osiguralo pravodobno i kvalitetno ispunjavanje ugovornih obveza.

Dom zdravlja u Očitovanju, u dijelu koji se odnosi na sustav unutarnjih kontrola, navodi da je uložio sredstva u kupnju i održavanje informatičke aplikacije koja omogućava učinkovito distribuiranje dokumentacije. Radna uputa za isto je napravljena i dostavljena djelatnicima, veći dio dokumentacije je učitan u aplikaciju. Obrazlaže da će i dalje održavati obuke djelatnika kako bi se učinkovito i ažurno koristilo aplikaciju te kako bi se dokumentacija pravovremeno, ažurno i nesmetano distribuirala do svih zainteresiranih strana, a ujedno kako bi na jednom centralnom mjestu, u smjeru digitalizacije poslovanja, postojala centralna baza ugovorne i ostale dokumentacije. Nadalje, navodi da se jedan primjerak svakog ugovora s HZZO-om nalazi u računovodstvu onoga trenutka kada je potpisani i protokoliran te ističe da je problem što ugovori od strane HZZO-a dolaze s jako velikim odmakom.

Obrazlaže da zadnji dodatak ugovora za specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu iz travnja 2024. vrijedi do konca lipnja 2024. te postavlja retoričko pitanje je li Dom zdravlja 1. srpnja 2024. trebao prestati pružati zdravstvenu zaštitu s obzirom na to da nema dodatka ugovora (niti u računovodstvu niti u pravnoj službi). Nadalje, navodi da je 30. srpnja 2024. donesen novi Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mesta kojim je izvršena i reorganizacija službe računovodstva i financija. Obrazlaže da su u vrijeme obavljanja revizije prelazili (a u određenim dijelovima još prelazi) na novi poslovni sustav, stoga određeni djelatnici nisu bili još u potpunosti educirani odnosno do kraja obučeni u služenju istim. U listopadu i studenome 2024. djelatnici su prošli obuke kod vlasnika poslovnog sustava, a obuke se po potrebi i dalje provode. Veći dio djelatnika je nedavno zaposlen jer je zbog umirovljenja, fluktuacije kadra, dugotrajnih bolovanja i porodiljnih dopusta došlo do potrebe za zapošljavanjem. Navedeni djelatnici se konstantno usavršavaju i vremenom će doseći traženu stručnost. Navodi da će izraditi i dostaviti godišnji plan obuke za djelatnike. Nadalje, navodi da je Dom zdravlja imenovao novo Povjerenstvo za kvalitetu zdravstvene zaštite (nakon donošenja novog Pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mesta) čiji je zadatak poboljšati i unaprijediti sustav unutarnjih kontrola i provedbe unutarnjeg nadzora te utvrditi parametre uspostave sustavnih kontrola poslovnih procesa iz segmenta obavljanja zdravstvenih djelatnosti.

U dijelu koji se odnosi na računovodstveno poslovanje i finansijske izvještaje, navodi da evidencija danih i primljenih instrumenata osiguranja postoji te se vodi u službi nabave, a da će služba računovodstva ustrojiti pomoćnu evidenciju tuđe imovine te iskazati traženo u finansijskim izvještajima i izvanbilančnim zapisima. Nadalje, navodi da su dionice i naplaćena potraživanja od HZZO-a u međuvremenu isknjižena iz poslovnih knjiga, a da će usklađenje s Poreznom upravom obaviti po predaji završnog računa.

Također, navodi da je u 2024. proveden postupak javne nabave za održavanje medicinsko-tehničke opreme u ordinacijama dentalne medicine te da je ugovoren obveznik izvršitelja usluge da prilikom izdavanja e-računa, stavke računa označi troškovničkom oznakom iz troškovnika predmeta nabave (vrsta rezervnog dijela, vrsta usluge i objedinjeni iznos). Navodi da stručna služba naručitelja provjerava ispravnost svakog ispostavljenog računa u smislu zakonske forme kao i prikazanih cijena, slijedom čega naručitelj ima pravo reklamacije neurednog računa koji se vraća pružatelju usluge na ispravak.

Nadalje, vezano za obavljanje popisa imovine i obveza, navodi da su prema Izvješću o obavljenom popisu nefinansijske imovine za 2023. popisana umjetnička djela i nematerijalna proizvedena imovina. Obrazlaže da je Domu zdravlja cilj obavljati pravovremeni popis imovine, međutim zbog geografske dislociranosti, broja objekata, opreme i sitnog inventara, nedovoljnog broja nezdravstvenih djelatnika te spriječenosti zdravstvenih djelatnika u obavljanju popisa zbog potrebe pružanja medicinske skrbi stanovništvu, isto predstavlja izazov u redovitom poslovanju.

U vezi s rashodima, u dijelu koji se odnosi na poduzimanje aktivnosti u cilju organiziranja prekovremenog rada djelatnika u okviru propisanog ograničenja godišnjeg broja sati rada, navodi da Dom zdravlja pruža kontinuiranu i dostupnu zdravstvenu skrb u svim dijelovima Županije i upravo da se radi kontinuiranosti i dostupnosti pojavljuje problem s prekovremenim satima jer su zdravstveni radnici deficitaran kadar i u slučaju bolovanja ili godišnjih odmora nije moguće osigurati zamjenu, a ne smije se prekinuti pružanje zdravstvene zaštite. Obrazlaže da se u tim slučajevima pružanje zdravstvene zaštite osigurava kroz dobrovoljan prekovremen rad radnika, što koji put i prelazi predviđeni maksimalan broj godišnjih sati prekovremenog rada.

Nadalje, u vezi s ustrojavanjem evidencije odluka o davanju, uskrati i opozivu odobrenja za dopunski rad navodi da je ustrojio i vodi evidenciju odluka o davanju odobrenja za dopunski rad zaposlenika te da je Pravilnik o plaćama slijedom zakonske norme stavljen izvan snage donošenjem Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama. U dijelu rashoda koji se odnosi na naknade za prijevoz na posao i s posla, navodi da je donio odluku o pravima i načinu obračuna troškova prijevoza kojom su utvrđeni jasni kriteriji za ostvarivanje predmetnih prava i praćenje takvih troškova.

U Očitovanju u dijelu koji se odnose na obveze i manjak prihoda, navodi kako je sveobuhvatna analiza i ocjena napravljena više puta te da se skraćena verzija iste nalazi u svakom godišnjem Izvještaju o radu, u zaključku ravnatelja. Obrazlaže da rokovi nikada nisu navedeni zato što su rješenja finansijskog problema jedna od dvije opcije: gašenje nerentabilnih djelatnosti i ordinacija (što nije mogućnost niti je opravdano u javnom zdravstvu) ili povećanje cijena (prihoda) od HZZO-a (na ovu opciju Dom zdravlja nikada nije mogao utjecati jer se sve odluke i cijene donose jednostrano od strane HZZO-a).

U vezi s javnom nabavom, u dijelu koji se odnosi na pribavljanje jamstva za uredno ispunjenje ugovora, navodi da Dom zdravlja ima ustrojenu evidenciju danih i primljenih jamstava te istu ažurno vodi.

Nadalje, u Očitovanju navodi da u cilju poboljšanja poslovanja prihvata sve dane upute iz predmetnog Izvješća. Obrazlaže da će do konačne implementacije svih novih infrastrukturnih i programskih rješenja u poboljšanju svog, prije svega, finansijskog poslovanja, konsolidirati poslovne procese u cilju financijsko-materijalne održivosti, a čemu će zasigurno pomoći dane preporuke i mišljenje Državnog ureda za reviziju.